

FUDBALSKI SAVEZ CRNE GORE

**PRAVILNIK
O LICENCIRANJU KLUBOVA
ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA**

VAŽI OD SEZONE 2016/17

Verzija 2015

PRAVILNIK O LICENCIRANJU KLUBOVA ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA

I	OSNOVNE ODREDBE	
	Poglavlje 1: Djelokrug primjene i ciljevi	1
	Poglavlje 2: Rječnik pojmova	2
II	LICENCIRANJE KLUBOVA FSCG ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA	
	Poglavlje 1: Davalac licence	7
	Poglavlje 2: Podnosilac zahtjeva za licencu i UEFA licenca	11
	Poglavlje 3: Osnovni proces	13
	Poglavlje 4: Kriterijumi licenciranja klubova	16
	1. Sportski kriterijumi	16
	2. Infrastrukturni kriterijumi	18
	3. Kadrovski i administrativni kriterijumi	19
	4. Pravni kriterijumi	24
	5. Finansijski kriterijumi	25
III	ZAVRŠNE ODREDBE	
	Poglavlje 1: Imperativna verzija i jezik korespondencije	32
	Poglavlje 2: Aneksi i Priručnik za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA	32
	Poglavlje 3: Revizije kojima se vrši provjera poslovanja Pravilnika	32
	Poglavlje 4: Disciplinska pravila i procedure	33
	Poglavlje 5: Odobrenje, prestanak primjene, izmjene i stupanje na snagu	34
	ANEKSI PRAVILNIKA	
	Aneks 1: Osnovni postupak	36
	Aneks 2: Posebna dozvola za učešće u UEFA klupskim takmičenjima Vanredna primjena UEFA sistema za licenciranje klubova	39
	PRIRUČNIK ZA PRIMJENU FINANSIJSKIH KRITERIJUMA PRAVILNIKA FSCG O LICENCIRANJU KLUBOVA ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA	
DIO 1	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I REVIZIJA GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	41
DIO 2	KRITERIJUMI IZMIRENIH OBAVEZA	52
DIO 3	KRITERIJUM PODNOŠENJA PISANE IZJAVE DAVAOCU LICENCE	54
DIO 4	BUDUĆE FINANSIJSKE INFORMACIJE	55
DIO 5	PROCJENA DOSPJELIH OBAVEZA - UNAPRIJEĐENO	56
DIO 6	ZAVRŠNE ODREDBE	56

Na osnovu člana 60 Statuta Fudbalskog saveza Crne Gore (FSCG) ("Službeni list FSCG" broj 6/06 i 22/12), a u skladu sa odredbama Pravilnika UEFA za licenciranje klubova i finansijski fer-plej, Izvršni odbor FS Crne Gore na sjednici održanoj 17.12.2015.godine, donio je

P R A V I L N I K

O LICENCIRANJU KLUBOVA ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA

I OSNOVNE ODREDBE

Poglavlje 1: Djelokrug primjene i ciljevi

Član 1

Polazeći od principa i obavezujućih odredbi iz Pravilnika UEFA za licenciranje klubova i finansijski fer-plej, Fudbalski savez Crne Gore (u daljem tekstu: FSCG), kao nacionalni savez nadležan za sistem licenciranja klubova za teritoriju Crne Gore, ovim Pravilnikom uređuje sva pitanja koja se odnose na licenciranje klubova za učešće u klupskim takmičenjima u organizaciji UEFA.

Ovim Pravilnikom uređuje se postupak licenciranja klubova FSCG za takmičenja u organizaciji UEFA i davanja UEFA licence. Podnosilac zahtjeva za UEFA licencu može biti svaki klub Prve lige, odnosno klub iz Druge lige koji je na osnovu sportskih rezultata stekao pravo da učestvuje na takmičenjima u organizaciji UEFA. Izdavanje ili odbijanje UEFA licence nema nikakvog uticaja na učestvovanje klubova u domaćem šampionatu.

Član 2

Ovim Pravilnikom uređuju se pitanja u vezi licenciranja klubova za takmičenja u organizaciji UEFA i to: davanja licence, korisnika licence, postupak izdavanja licence, kriterijuma koji se moraju ispuniti da bi se dobila UEFA licenca, disciplinska pravila i prelazne odredbe.

Član 3

Sistem licenciranja klubova FSCG za učešće u takmičenjima u organizaciji UEFA koji se utvrđuje ovim Pravilnikom ima sljedeće ciljeve:

- a) dalju promociju i kontinuirano poboljšanje standarda svih aspekata fudbala u Crnoj Gori, a naročito kontinuirano davanje prioriteta treniranju i brizi o mladim igračima u svakom klubu,
- b) da osigura da klub ima adekvatan nivo vođenja poslovanja i organizacije, odnosno da rad u klubu bude na profesionalnom nivou,
- c) adaptaciju sportske infrastrukture klubova tako da gledaoci, igrači i predstavnici medija imaju na raspolaganju dobro odabrane, propisno opremljene i bezbjedne stadione,
- d) štiti integritet i nesmetan proces UEFA klupskog takmičenja,
- e) omogućavanje razvoja *benchmarkinga* za klubove u oblasti finansijskih, sportskih, infrastrukturnih i kadrovskih i administrativnih kriterijuma širom Evrope,
- f) unapređenje ekonomske i finansijske sposobnosti klubova, povećanjem njihove transparentnosti i kredibiliteta,
- g) davanje potrebnog značaja zaštiti povjerilaca tako što će se osigurati da klubovi na vrijeme izmiruju svoje obaveze prema igračima, socijalnim/poreskim vlastima i drugim klubovima.

Poglavlje 2: Rječnik pojmova

Član 4

Ovim odredbama određuje se značenje pojmova koji se pojavljuju u ovom Pravilniku:

Definicija

Agent/ Posrednik	Fizičko ili pravno lice koje, za naknadu ili bez naknade, predstavlja igrače i /ili klubove u pregovorima sa ciljem zaključenja ugovora o radu i /ili predstavlja klubove u pregovorima sa ciljem zaključenja ugovora o transferu.
Aktuelne finansijske informacije	Informacije o finansijskom poslovanju i stanju kluba u izvještajnom periodu koji je završio u godini u kojoj počinju UEFA klupska takmičenja.
Buduće finansijske informacije	Informacije o finansijskom poslovanju i stanju kluba i izvještajnim periodima koji se završavaju u godinama nakon početka UEFA klupskih takmičenja. Kompjuterski program koji je napravila UEFA a služi za prikupljanje informacija od podnosioca zahtjeva za licencu, kao i za razmjenu informacija sa davaocem licence, u okviru sprovođenja, procjene i primjene ovih propisa.
CL /FFP IT rješenje	Tijelo koje upravlja sistemom licenciranja klubova i daje licence. U Crnoj Gori davalac licence je Fudbalski savez Crne Gore (FSCG).
Događaj ili uslov od velikog ekonomskog značaja	Događaj ili uslov je od velikog ekonomskog značaja ako se smatra materijalnim u odnosu na finansijske izvještaje pravnog/pravnih lica i zahtijeva različitu (negativnu) prezentaciju rezultata poslovanja, finansijskog položaja i neto aktive pravnog/pravnih lica ako se dogodio-la tokom prethodne finansijske godine ili perioda kraćeg od godinu dana.
Dogovorene procedure	U angažmanu za sprovođenje dogovorenih procedura revizor je angažovan da sprovede one procedure revizijske prirode koje su dogovorili revizor i subjekat i eventualno odgovarajuće treće strane i da podnese izvještaj o činjeničnim nalazima. Primaoci tog izvještaja su dužni sami izvući zaključke iz revizorovog izvještaja. Izvještaj se podnosi samo onim stranama koje su dogovorile da se sprovedu dogovorene procedure, jer drugi, koji ne poznaju razloge zbog kojih se sprovode te procedure, mogu pogrešno protumačiti rezultate.
Dopunske informacije	Finansijske informacije koje trebaju biti podnesene davaocu licence pored finansijskih izvještaja ukoliko nije ispunjen minimalni zahtjev za prikazivanje podataka i računovodstvo. Dopunske informacije moraju biti pripremljene na osnovi računovodstva i računovodstvenih politika koji su dosljedni finansijskim izvještajima. Finansijske informacije moraju biti izvučene iz izvora koji su dosljedni izvorima koji su korišćeni za pripremu godišnjih finansijskih izvještaja. Gdje je to slučaj, prikazi u dopunskim informacijama moraju biti

	dosljedni ili usklađeni sa relevantnim prikazima u finansijskim izvještajima.
Godišnji finansijski izvještaji	Kompletan skup finansijskih izvještaja pripremljenih na propisani datum bilansa (31 decembar) normalno uključujući bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o tokovima gotovine, kao i one napomene, ostale izvještaje i prateću dokumentaciju koja predstavlja integralni dio finansijskih izvještaja.
Grupa	Roditeljska kompanija i sve njene kćerke kompanije. Roditeljska kompanija je subjekat koji ima jednu ili više kćerki kompanija. Kćerka kompanija je subjekat, uključujući neregistrovani subjekat kao što je partnerstvo, koji je pod kontrolom drugog subjekta (poznatog kao roditeljska kompanija).
Finansijska godina	Period finansijskog izvještavanja koji se završava na određeni propisani datum (31 decembar), bilo da je to godina ili ne.
Informacija o uravnoteženosti prihoda i rashoda	Finansijski izvještaji i računovodstvene evidencije koje su osnova istih, koje klub treba podnijeti radi ocjenjivanja njegovog poštovanja zahtjeva za uravnoteženost prihoda i rashoda.
Isplate prava na imidž	Isplate prema zaposlenima (bilo direktne ili indirektno) koje nastaju kao rezultat ugovornih obaveza sa podnosiocem zahtjeva za licencu/korisnikom licence, za pravo da iskoriste svoj imidž i ugled u odnosu na fudbalske i /ili nefudbalske aktivnosti.
Istorijske (ranije) finansijske informacije	Informacije o finansijskom poslovanju i stanju kluba u izvještajnim periodima koji su završeni u godinama koje su prethodile početku UEFA klupskih takmičenja. Takođe znači informacije o finansijskim efektima prošlih događaja subjekta u pitanju. Istorijske finansijske informacije su u vezi sa finansijskim poslovanjem i položajem kluba prije dobijanja licence.
Izvještajni period	Finansijski izvještajni period zaključen na propisani datum bilansa, bilo da je to jedna godina ili ne.
Izvjestajni subjekat/i	Registrovani član ili grupa koja je davaocu licence dužna obezbijediti podatke za potrebe licenciranja i monitoring klubova.
Kontrola	Uticao na upravljanje finansijskim i poslovnim politikama pravnog subjekta na način u cilju ostvarivanja koristi od njegovih aktivnosti. Kontrola može biti stečena vlasništvom nad udjelima u kapitalu, na osnovu statute ili ugovornog odnosa.
Korisnik licence	Podnosilac zahtjeva za licencu kome je odobrena UEFA licenca od strane davaoca licence.
Ključno rukovodeće osoblje	Osobe koje imaju vlast i odgovornost za planiranje, usmjeravanje i kontrolisanje aktivnosti pravnog

subjekta, direktno ili indirektno, uključujući ali ne ograničavajući se na bilo kog drugog rukovodioca (izvršnog ili nekog drugog) pravnog lica.

Kriterijumi licenciranja klubova

Uslovi koji treba da budu ispunjeni od strane podnosioca zahtjeva za licencu kako bi dobio UEFA licencu. Ovi kriterijumi su podijeljeni u 5 kriterijuma (sportski, infrastrukturni, personalno-administrativni, pravni i finansijski).

Lista odluka o licenci

Lista koju davalac licence podnosi UEFA-i a koja, između ostalog, sadrži informacije o podnosiocima zahtjeva za licence koji su prošli proceduru licenciranja i od nacionalnih tijela za donošenje odluka dobili UEFA licence u formatu koji je utvrdila i saopštila UEFA administracija.

Materijalno ili Materijalnost

Izostavljanje ili pogrešno predstavljanje informacija je materijalno značajno ako one mogu, individualno ili zajedno, da utiču na ekonomske odluke korisnika zasnovane na finansijskim informacijama dobijenim od strane kluba. Materijalnost zavisi od veličine i prirode izostavljenih ili pogrešno predstavljenih informacija procijenjenih u datom okruženju ili kontekstu.

Veličina i priroda informacija, ili kombinacija obje, može da predstavlja faktor u odlučivanju.

Međunarodni standardi

- revizije ("ISA")
- angažovanja na pregledu (ISRE)
- povezanih usluga (ISRS)

Odbor za međunarodne revizorske standarde ("IAASB") izdaje međunarodne standarde:

- revizije (MSR) kao standarde koje revizor treba da primijeni prilikom izvještavanja o istorijskim finansijskim informacijama. Prema IAASB, jedan od ciljeva je da se ustanove revizorski standardi visokog kvaliteta i principi za reviziju finansijskih izvještaja koji su opšte prihvaćeni i priznati od strane investitora, revizora vlada, bankarskih administratora, administratora za hartije od vrijednosti i ostalih ključnih faktora širom svijeta.
- angažovanja na pregledu (ISRE) koji se primjenjuju u pregledu istorijskih finansijskih informacija.
- povezanih usluga (ISRS) koji trebaju biti primijenjeni u cilju potvrđivanja saglasnosti sa ugovorenim procedurama.

Za dodatne informacije o IAASB i ISA, ISRE i ISRS posjetite sajt www.ifac.org.

Menadžment

Označava odgovorna lica za pripremanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja i ostalih finansijskih informacija.

Minimalni kriterijumi

Kriterijumi koje mora ispunjavati podnosilac zahtjeva za licencu kako bi dobio UEFA licencu.

Nacionalna računovodstvena praksa	Računovodstvena praksa, kao i praksa izvještavanja i objelodanjivanja, zahtijevana od pravnih lica u Crnoj Gori.
Načelo stalnosti	Pravno lice se uglavnom posmatra sa aspekta stalnosti poslovanja, tj. da će nastaviti sa poslovanjem u bliskoj budućnosti. Pretpostavka je da pravno lice nema namjeru ni potrebu za likvidacijom, prestankom poslovanja, niti da mu je potrebna zaštita od povjerilaca u skladu sa zakonskom regulativom.
Nezavisni revizor	Revizor koji je nezavisan u odnosu na pravno lice, u skladu sa etičkim kodeksom IFAC- za profesionalne računovođe. Za dodatne informacije posjetite sajt www.ifac.org . Izraz revizor može takođe biti korišćen prilikom opisivanja srodnih usluga ili angažmana koji zahtijevaju određeni stepen uvjeravanja, a nisu revizija.
Neto dug	Zbir sljedećih bilansnih stavki: <ul style="list-style-type: none">• neto zaduženja po kreditima (odnosno bankarski minusi na tekućim računima i pozajmice, ostale pozajmice, obaveze prema dobavljačima povezanim pravnim licima umanjeno za gotovinu i gotovinske ekvivalente,• neto zaduženja po osnovu transfera igrača (odnosno neto potraživanja od transfera igrača i obaveza prema dobavljačima po osnovu transfera igrača).
Objekti za treniranje	Mjesto(a) na kojem registrovani članovi kluba imaju redovan fudbalski trening i/ili aktivnosti razvoja omladinskog fudbala.
Osnovni proces	Minimum zahtjeva koje davalac licence propisuje u cilju verifikacije ispunjenosti kriterijuma licenciranja klubova, opisanih u pravilniku, koji služe kao osnova za izdavanje UEFA licence podnosiocu zahtjeva za licencu.
Podnosilac zahtjeva za licencu	Pravno lice koje je u potpunosti i jedino odgovorno za fudbalski tim koji učestvuje u nacionalnim (FSCG) i međunarodnim (UEFA/FIFA) klupskim takmičenjima i koje je podnijelo zahtjev za UEFA licencu.
Propisani datum bilansa	Godišnji računovodstveni datum izvještavanja pravnog lica. Propisani datum bilansa primjenljiv za podnosioca zahtjeva za licencu je 31 decembar.
Računovodstvene politike	Određeni ili specifični principi, osnove, konvencije, pravila i postupci, usvojeni od strane pravnog lica u pripremanju i prezentovanju sopstvenih finansijskih izvještaja.
Revizija	Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa identifikovanim okvirom finansijskog izvještavanja. Izrazi koji se koriste

	<p>prilikom izražavanja revizorskog mišljenja su "daje istinit i objektivni prikaz" ili "prikazati objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima", što su ekvivalentni izrazi. Sličan cilj odnosi se na reviziju finansijskih ili drugih informacija pripremljenih u skladu sa odgovarajućim kriterijumima. Tokom revizorskog angažmana, revizor obezbjeđuje visok ali ne apsolutan nivo uvjeravanja da su informacije podložne reviziji oslobođene materijalno značajnih grešaka. Ovo je izraženo u revizorskom izvještaju kao razumno uvjeravanje.</p>
Rok za predaju liste licenciranih klubova UEFA-i	Datum do kada svaki davalac licence mora da preda UEFA-i spisak klubova kojima je odobrena UEFA licenca od strane nadležnih nacionalnih tijela. UEFA određuje ovaj datum svake godine i obavještava davaoce licenci, u principu ovaj datum je 31. maj.
Rok za podnošenje zahtjeva davaocu licence	Datum do kojeg davalac licence traži od podnosioca zahtjeva za licencu da podnese sve relevantne informacije za svoje zahtjeve za licence.
Sezona za koju se izdaje licenca	UEFA sezona za koju je podnosilac zahtjeva za licencu tražio /dobio UEFA licencu. Ona počinje dan nakon isteka roka za podnošenje UEFA-i liste odluka o licencama od strane davaoca licence (31 maj u principu) i traje do istog roka naredne godine.
Stadion	Predstavlja objekat gdje se odigrava utakmica, uključujući, ali se ne ograničava samo na njih, i sve objekte u sklopu stadiona (kancelarije, zdravstvene objekte, pres centar i centar za akreditaciju).
Standard kvaliteta sistema licenciranja	Dokument koji definiše minimum zahtjeva koje davalac licence mora da ispuni u vođenju sistema licenciranja
Stečaj	Dobrovoljni ili obavezni postupak koji se može koristiti . alternativa za likvidaciju pravnog subjekta, poznat je i kao "odlazak u stečaj". Postupak kada se upravljanje aktivnostima pravnog subjekta vrši od strane stečajnog upravnika, a u ime povjerilaca i to na dnevnoj osnovi.
Troškovi nabavke registracija igrača	Iznosi koji su plaćeni ili se plaćaju za pribavljanje prava na registraciju igrača, isključujući troškove internog razvojni druge troškove. Oni uključuju: <ul style="list-style-type: none"> -naknadu za <i>transfer (uključujući trening kompenzacije i doprinose solidarnosti)</i> koja je plaćena ili se plaća drugom klubu i/ ili trećoj strani za obezbjeđenje registracije igrača - naknade agentima/ posrednicima, i -ostale direktne troškove pribavljanja registracije igrača (uključujući procenat od iznosa naknade za transfer
Vlada	Svaki oblik vlasti, uključujući i vladine agencije, vladine službe i slična tijela, bilo na lokalnom ili državnom nivou.
UEFA licenca	Sertifikat dodijeljen od FSCG kojim se potvrđuje da je korisnik licence ispunio sve obavezne minimalne

	uslove kako bi započela procedura za prijem u klupska takmičenja u organizaciji UEFA.
Uključene strane	Svaka osoba ili pravno lice uključeno u UEFA-in proces licenciranja klubova ili monitoring proces, uključujući UEFA-u, davaoca licence, podnosioca zahtjeva za licencu/ korisnika licence ili bilo koje drugo lice.
Zahtjevi za praćenje klubova	Zahtjevi koje treba da ispuni korisnik licence koji se kvalifikovao za neko UEFA takmičenje.
Zajednička kontrola	Ugovoreno dijeljenje kontrole nad ekonomskom aktivnošću, koje postoji kada strateške i operativne odluke u vezi sa poslovnim aktivnostima zahtijevaju jednoglasnu saglasnost strana koje dijele kontrolu (učesnici u zajedničkom poduhvatu).
Zajednički poduhvat	Ugovorni aranžman gdje dvije ili više strana preduzimaju ekonomsku aktivnost koja je predmet zajedničke kontrole.
Zastupnik	Fizičko lice koje klubovima, uz finansijsku naknadu, predstavlja igrače u namjeri dogovaranja ili ponovnog dogovaranja ugovora o angažmanu/radu ili upoznaje dva kluba jedan s drugim u namjeri zaključivanja sporazuma o transferu igrača.
Zaštita od povjerilaca	Postupci u skladu sa zakonom i propisima čiji ciljevi su da štite pravno lice od povjerilaca, da spasu nesolventna pravna lica i omoguće im da nastave sa poslovanjem po načelu stalnosti. Ovaj proces obuhvata postupke administrativnih procedura i drugih stečajnih postupaka (koji mogu dovesti do dogovora sa povjeriocima, stečaja ili likvidacije).
Značajna promjena	Predstavlja događaj koji se smatra materijalno značajnim u odnosu na dokumentaciju prethodno predatu davaocu licence i koji bi zahtijevao različitu prezentaciju ukoliko je nastao prije predaje dokumentacije za licenciranje.
Značajan uticaj	Sposobnost da se utiče, ali ne i da se ima kontrola nad finansijskom i operativnom politikom odlučivanja. Značajan uticaj može se steći vlasništvom nad akcijama, na osnovu statuta ili ugovorima. Da bi se izbjegla svaka sumnja, subjekat ili subjekti koji posjeduju istu krajnju kontrolnu stranu (isključujući UEFA-u, članicu UEFA-e i članicu neke pridružene lige) se smatraju da imaju značajan uticaj ako obezbjeđuju iznos ekvivalentan 30% ili više od ukupnog prihoda korisnika licence u izvještajnom periodu.

Upotreba muškog oblika u ovom pravilniku jednako se odnosi i na ženski oblik.

II LICENCIRANJE KLUBOVA FSCG ZA TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI UEFA

Poglavlje 1: Davalac licence

Član 5

FSCG je davalac licence za klubove, članove Prve i Druge lige, koji moraju podnijeti zahtjev za izdavanje UEFA licence, koja je potrebna za učešće u klupskim takmičenjima u organizaciji UEFA tokom sezone licenciranja.

FSCG vodi sistem licenciranja za takmičenja u organizaciji UEFA, imenuje odgovarajuća tijela za licenciranje (kako je opisano u nastavku), utvrđuje neophodne postupke i rokove, saraduje sa UEFA-om i vrši sve druge poslove vezane za proces licenciranja.

UEFA licenca se izdaje jednom godišnje i važi za UEFA klupska takmičenja tokom sezone licenciranja.

Član 6

Davalac licence definiše metode ocjenjivanja, osim one kojima se potvrđuje usklađenost sa finansijskim kriterijumima, za što se mora sprovesti poseban proces ocjenjivanja, kako je definisano Priručnikom za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.

Davalac licence garantuje svim podnosiocima zahtjeva za licencu da će svi podaci koje dostave u toku postupka licenciranja biti čuvani kao tajna i da neće biti dostupni trećim licima.

Davalac licence obezbjeđuje da sva lica, koja u ime davaoca licence rade u procesu licenciranja klubova, potpišu "klauzulu o povjerljivosti", prije nego što počnu sa obavljanjem tih poslova.

Organi licenciranja klubova

Član 7

Postoje dva organa licenciranja klubova: prvostepeni organ je "Komisija za licenciranje", a drugostepeni organ je "Komisija za žalbe".

Organi nadležni u prvom i drugom stepenu su nezavisni jedan od drugog.

Članove organa iz stava 2 ovog člana bira Skupština FSCG na predlog Izvršnog odbora FSCG, na mandatni period od 4 (četiri) godine i mogu ponovo biti birani na tu funkciju.

Stručnu i administrativnu pomoć ovim organima daje administracija FSCG.

Zvanični jezik koji se koristi u postupku licenciranja klubova je je crnogorski.

Član 8

Komisija za licenciranje klubova je organ koji u prvom stepenu, a na osnovu pismenog zahtjeva i dokumentacije dostavljene u utvrđenom roku, odlučuje o izdavanju licence podnosiocu zahtjeva.

Komisija za licenciranje klubova ima 5 (pet) članova.

Predsjednika Komisije za licenciranje bira Skupština FSCG.

Član 9

Komisija za žalbe kao drugostepeni organ odlučuje o žalbama klubova podnijetim u pisanoj formi protiv prvostepene odluke Komisije za licenciranje klubova i njena odluka o izdavanju ili povlačenju licence je konačna.

Komisija za žalbe ima 5 (pet) članova.

Predsjednika Komisije za žalbe bira Skupština FSCG.

Članovi Komisije za žalbe ne smiju istovremeno pripadati ni administrativnom osoblju ni bilo kojem organu odlučivanja ili odboru FSCG.

Član 10

Osnova za žalbe može biti bilo koja činjenica za koju podnosilac žalbe smatra da predstavlja kršenje odredbi ovog Pravilnika.

Žalbu mogu podnijeti samo:

- a) podnosilac zahtjeva za licencu, kojem je odbijeno izdavanje licence od strane prvostepenog organa, ili
- b) korisnik licence, čiju UEFA licencu je povukao prvostepeni organ,
- c) Menadžer za licenciranje ispred davaoca licence.

U žalbi je neophodno navesti:

- 1) odluku davaoca licence koje se pobija žalbom;
- 2) razloge zbog kojih pobija odluku;
- 3) osnovne podatke o podnosiocu žalbe.

Davalac licence može, kad ocijeni da žalba ne sadrži ove podatke, od podnosioca žalbe zahtijevati da dopuni žalbu.

Rok za dopunu žalbe ne može biti duži od tri dana.

Ako podnosilac žalbe u ostavljenom roku ne dopuni žalbu, davalac licence će nastaviti postupak i, u skladu sa raspoloživim podacima i okolnostima, donijeti odluku.

Žalba na odluku prvostepenog organa mora se podnijeti u pisanoj formi **u roku od 5 (pet) radnih dana** od datuma prijema odluke prvostepenog organa.

Podnosilac zahtjeva za licencu i korisnik licence moraju podnijeti žalbu preko Odjeljenja za licenciranje klubova.

Taksa za podnošenje žalbe iznosi 200 EUR i mora biti uplaćena na račun FSCG na dan podnošenja žalbe.

Blagovremeno izjavljena žalba ne odlaže dalji postupak.

Komisija za žalbe donosi odluku na osnovu odluke Komisije za licenciranje i svih prihvatljivih dokaza koje žalilac dostavi u svojoj žalbi i u utvrđenom roku.

Član 11

Sve poslove u vezi sa licenciranjem za takmičenja u organizaciji UEFA vodi Odjeljenje za licenciranje FSCG i ono može povjeriti vršenje određenih specijalizovanih poslova u vezi sa licenciranjem drugom pravnom licu - nezavisnom ekspertu, (npr. primjena finansijskih kriterijuma povjerava se finansijskom savjetniku) o čemu se zaključuje pisani ugovor.

Odjeljenje za licenciranje:

- vrši pripremu, primjenu i razvoj sistema licenciranja klubova,
- pruža podršku organima licenciranja klubova,
- pruža svu pomoć, savjete i praćenje klubovima tokom sezone,
- obavještava UEFA-u o svakom događaju nakon dobijanja licence a koji predstavlja značajnu promjenu u odnosu na prethodno dostavljene informacije davaocu licence, uključujući promjenu pravnog oblika ili prevne strukture grupe.
- služi kao kontakt i razmjenjuje informacije sa UEFA-om i drugim nacionalnim savezima članovima UEFA-e
- obavlja sve administrativne i tehničke zadatke vezano za proceduru licenciranja.

Odjeljenje za licenciranje u svom sastavu ima kvalifikovano osoblje i potrebnu infrastrukturu.

Odjeljenje za licenciranje ima menadžera licenciranja (u daljem tekstu: ML), koji je odgovoran za administraciju licenciranja i koji vodi i organizuje sve poslove iz nadležnosti Odjeljenja. Menadžer licenciranja mora imati diplomu Pravnog, Ekonomskog ili Filozofskog fakulteta.

U procesu licenciranja mora biti angažovano 5 eksperata iz sljedećih oblasti sa sljedećim kvalifikacijama i zadacima:

a) finansijski ekspert

Finansijski ekspert mora imati diplomu Ekonomskog fakulteta i certifikat računovođe priznat od strane udruženja računovođa Crne Gore i najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti ekonomije. Finansijski ekspert analizira i pregleda finansijsku dokumentaciju klubova i daje stručna mišljenja o ispunjenosti finansijskih kriterijuma.

b) pravni ekspert

Pravni ekspert mora imati diplomu Pravnog fakulteta i najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti prava. Pravni ekspert vrši kontrolu klubova u smislu poštovanja pravila propisanih nacionalnim zakonodavstvom i propisa donijetih od strane FSCG (ili davaoca licence), vrši pregled pravne dokumentacije klubova i daje stručna mišljenja o ispunjenosti pravnih kriterijuma.

c) ekspert za sportske kriterijume

Ekspert za sportske kriterijume mora imati diplomu Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje i najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti sporta. Ekspert za sportske kriterijume vrši provjeru stručnih kvalifikacija trenera klubova, pregled sportske dokumentacije i daje stručna mišljenja o ispunjenosti sportskih kriterijuma.

d) ekspert za infrastrukturne kriterijume

Ekspert za infrastrukturne kriterijume mora imati diplomu Arhitektonskog ili Građevinskog fakulteta i najmanje 5 godina radnog iskustva u ovoj oblasti. Ekspert za infrastrukturne kriterijume vrši kontrolu stadiona, pregled infrastrukturne dokumentacije i daje stručna mišljenja o ispunjenosti infrastrukturnih kriterijuma.

e) ekspert za kadrovsko administrativne kriterijume

Ekspert za kadrovsko-administrativne kriterijume mora imati diplomu Pravnog fakulteta i najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti prava, Ekspert za kadrovsko-administrativne kriterijume vrši kontrolu klubova u smislu poštovanja pravila propisanih nacionalnim zakonodavstvom i propisa donijetih od strane FSCG (ili davaoca licence), vrši pregled pravne dokumentacije klubova i daje stručna mišljenja o ispunjenosti kadrovsko-administrativnih kriterijuma.

Najmanje jedan član odjeljenja za licenciranje ili eksterni finansijski savjetnik mora imati dobro finansijsko obrazovanje i licencu revizora izdatu od Ministarstva finansija Crne Gore, mora imati radno iskustvo od minimum tri godine u predmetnoj materiji, ne smije biti u konfliktu interesa u odnosu na klubove koji učestvuju ili imaju namjeru da učestvuju u postupku licenciranja, što podrazumijeva da ne pruža ili nije pružao usluge tim klubovima unazad tri godine.

Član 12

Sva tijela uključena u proces licenciranja klubova moraju biti organizovana u skladu sa načelima i principima propisanim ovim Pravilnikom.

Članovi Komisije za licenciranje i Komisije za žalbe ne mogu istovremeno biti i članovi pravnih i disciplinskih organa FSCG.

Član 13

FSCG utvrđuje potrebne uslove koje članovi organa licenciranja moraju ispuniti, u skladu sa, sledećim:

U sastavu oba organa za licenciranje, Komisiji za licenciranje i Komisiji za žalbe, obavezno moraju biti zastupljeni najmanje jedan advokat i jedan ovlašćeni revizor ili ovlašćeni računovođa, koji posjeduju kvalifikacije priznate od strane odgovarajućih nacionalnih profesionalnih tijela.

Advokat mora biti član Advokatske komore Crne Gore.

Ovlašćeni revizor/ računovođa mora biti priznat od strane Ministarstva finansija Crne Gore.

Administrativno osoblje FSCG može biti izabrano samo za člana prvostepenog organa, izuzev članova Odjeljenja za licenciranje (ML i eksperata za pojedine kriterijume), koji ne mogu biti članovi nijednog tijela.

Članovi oba organa za licenciranje ne mogu istovremeno biti članovi Izvršnog odbora FSCG.

Član 14

Članovi organa za licenciranje moraju:

- u svom radu postupati nepristrasno,
- biti nezavisni, a u slučaju postojanja sumnje u njihovu nezavisnost od strane podnosioca zahtjeva za licencu ili ako postoji konflikt interesa, moraju se uzdržati od diskusije i glasanja.

Moraju se odmah uzdržati od diskusije i glasanja ako su oni ili bilo koji član njihove uže porodice (bračni drug, djeca, roditelji, braća i sestre) članovi, akcionari, poslovni partneri, sponzori, konsultanti ili su u nekom drugom ugovornom odnosu sa klubom o čijem se zahtjevu za dobijanje licence odlučuje.

- ne smiju istovremeno djelovati kao Menadžer licenciranja,
- ne pripadaju istovremeno izvršnim organima FSCG kao i drugim organima FSCG,
- ne smiju istovremeno pripadati/ biti članovi izvršnih organa asocijacije članice UEFA ili njegove pridružene lige,
- ne smiju istovremeno biti članovi rukovodstva pridruženog kluba,
- biti saglasni sa etičkim kodeksom FIFA-e,
- biti saglasni sa zahtjevima sadržanim u članu 24 Statuta FSCG.

Član 15

Organi za licenciranje odlučuju većinom glasova. Svaki od članova ima jedan glas (u zavisnosti od stava 3 u nastavku). Glasanje preko punomoćnika nije dozvoljeno.

Odluke su punovažne ako najmanje tri (3) člana Komisije prisustvuju sjednici.

U slučaju jednakog broja glasova, glas predsjednika je presudan (računa se dvostruko).

Sve odluke organa za licenciranje donose se u pismenoj formi i moraju sadržati pravnu pouku.

Sastanci i odluke organa za licenciranje nijesu javni. Međutim, odluke od opšteg interesa za fudbalske klubove i javnost mogu biti saopštene ukoliko se poštuju pravila tajnosti.

Član 16

Sjednicama organa na kojima se donose odluke o izdavanju licenci na osnovu podnijete dokumentacije, mogu prisustvovati ovlašćeni predstavnici klubova podnosilaca zahtjeva za licencu ili njihovi pravni zastupnici, ali samo u dijelu koji se odnosi na raspravu u vezi ispunjenja pojedinih kriterijuma.

Ovlašćeni predstavnici klubova podnosilaca zahtjeva za licencu mogu se izjašnjavati nakon što im predsjednik Komisije da riječ.

Prilikom rasprave o ispunjenosti pojedinih kriterijuma, teret dokazivanja je na strani podnosioca zahtjeva za dobijanje licence.

Svim strankama koje učestvuju u procesu licenciranja garantuje se jednak tretman prilikom razmatranja i odlučivanja na sjednicama komisija tokom čitavog procesa licenciranja.

Član 17

Odluke Komisije za žalbe su konačne i protiv njih nisu dozvoljeni vanredni pravni lijekovi.

Poglavlje 2: Podnosilac zahtjeva za licencu i UEFA licenca

Član 18

Pravno lice koje podnosi zahtjev za UEFA licencu zove se podnosilac zahtjeva za licencu. Kada se licenca dodijeli podnosiocu zahtjeva za licencu, on postaje korisnik licence.

Član 19

Klubovi koji se takmiče u Prvoj ligi FSCG obavezni su da prođu kroz proces licenciranja, kako je definisano u Poglavlju 4 "Osnovni proces" ovog Pravilnika. Međutim, odluka o odbijanju zahtjeva za licencu ne utiče na narednu domaću takmičarsku sezonu.

Član 20

Podnosilac zahtjeva za licencu može biti samo fudbalski klub, tj. pravni subjekat koji ima punu odgovornost za fudbalski tim koji učestvuje u državnim (FSCG) i međunarodnim (UEFA/FIFA) takmičenjima, a koji je registrovani član jedne od tri regije FSCG i indirektni član FSCG.

Članstvo mora trajati, računajući od početka sezone za koju se izdaje licence, najmanje tri uzastopne godine. Svaka promjena zakonskog oblika kluba ili strukture kompanije (uključujući npr. promjenu sjedišta, naziva ili boja kluba, ili prenos udjela između raznih klubova) tokom tog perioda u cilju olakšavanja kvalifikovanja kluba na osnovu sportskih zasluga i/ili ako klub dobije licencu na štetu integriteta nekog takmičenja smatraće se prekidom članstva u smislu značenja ove odredbe¹.

¹ U odnosu na UEFA licencu, izuzeće od pravila "tri godine" može biti odobreno od UEFA-e. Za više detalja o principu i procesu politike izuzeća vidjeti u Aneksu I (posebno § A 1 d), 2-4 i § B 1,2, 4-8) Pravilnika UEFA za licenciranje klubova i finansijski fer-plej.

Član 21

Status podnosioca zahtjeva za licencu (npr. profesionalni, poluprofesionalni, amaterski klub) i njegov pravni status nijesu relevantni za izdavanje licence.

Član 22

Podnosilac zahtjeva za licencu odgovoran je za ispunjenje svih kriterijuma u postupku licenciranja klubova.

Član 23

Podnosilac zahtjeva za licencu **mora** dostaviti davaocu licence sljedeće:

- a) sve neophodne informacije i/ili relevantna dokumenta kojima će se u potpunosti potvrditi da su obaveze u vezi licenciranja ispunjene
- b) svu ostalu dokumentaciju relevantnu za davaoca licence prilikom donošenja odluke.

Ovo podrazumijeva dostavljanje informacija o izvještajnom subjektu/subjektima u vezi sa sportskim, infrastrukturnim, personalno-administrativnim, pravnim i finansijskim kriterijumima. Klub-podnosilac zahtjeva za licencu **mora** da obavijesti Odjeljenje za licenciranje o svim značajnim događajima nastalim nakon dostavljanja licencne dokumentacije, a koji predstavljaju značajnu promjenu u odnosu na prethodno dostavljenje informacije u vezi sa kriterijumima licenciranja klubova.

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu **mora** da obavijesti Odjeljenje za licenciranje o ovim promjenama najkasnije u roku od 10 (deset) radnih dana od dana njihovog nastanka.

Član 24

UEFA licenca je neprenosiva.

UEFA licenca važi jednu godinu i ona automatski prestaje na kraju sezone za koju je izdata.

Tokom sezone, korisniku licence se od strane davaoca licence može oduzeti licenca, ako:

- a) ako klub ne može više da ispunjava neke od uslova-kriterijuma iz Pravilnika ili
- b) ako klub prekrši neku od obaveza iz Pravilnika.

FSCG će odmah obavijestiti Odjeljenje UEFA za licenciranje čim oduzimanje licence postane izvjesno.

Član 25

Odluku o povlačenju licence donosi prvostepena komisija za licenciranje na predlog ML, nakon što ista utvrdi da postoje razlozi za povlačenje kako je navedeno u prethodnom članu.

Podnosilac zahtjeva za licencu ima pravo da Komisiji za žalbe uloži žalbu protiv odluke o povlačenju licence u roku od osam dana od prijema takve odluke. Odluka Komisije za žalbe je konačna.

Član 26

Nadležni organ UEFA-e donosi konačnu odluku u vezi sa učešćem kluba-podnosioca zahtjeva u UEFA takmičenju.

Član 27

Klubovi koji se kvalifikuju za UEFA klupska takmičenja na osnovu sportskih zasluga moraju dobiti UEFA licencu koju odobrava i izdaje FSCG u skladu sa ovim propisima, osim gdje se stavovi 2 i 3 ovog člana primenjuju.

Za klub koji se na osnovu sportskih rezultata kvalifikovao za neko od klupskih takmičenja UEFA, a nije prošao postupak licenciranja ili je prošao proces licenciranja koji je niži/nije ekvivalentan onom koji se primjenjuje na izdavanje UEFA licence iz ovog Pravilnika, iz razloga što pripada ligi koja nije Prva liga, FSCG može, u ime kluba, da zatraži vanrednu primjenu sistema licenciranja, u skladu sa Aneksom 2 ovog Pravilnika.

Na osnovu takvog vanrednog zahtjeva, UEFA može dodijeliti specijalnu dozvolu za učešće u odgovarajućem UEFA klupskom takmičenju u skladu sa propisima UEFA-e, koja će važiti samo za taj klub i samo za tu sezonu.

Član 28

Ukoliko se klub kvalifikuje za UEFA klupsko takmičenje na osnovu UEFA fer-plej rang liste, on mora, da bi učestvovao u UEFA takmičenju, ispuniti minimum obavezujućih kriterijuma definisanih ovim Pravilnikom i mora imati UEFA licencu koju izdaje FSCG u skladu sa ovim Pravilnikom .

Član 29

Zahtjevi za UEFA praćenje klubova su sadržani u UEFA Pravilniku o licenciranju klubova i finansijskom fer-pleju i ovi zahtjevi se primenjuju direktno na crnogorske korisnike licenci koji su se kvalifikovali za UEFA klupska takmičenja.

Poglavlje 3: Osnovni postupak

Član 30

Davalac licence definiše postupak izdavanja licence za provjeru kriterijuma licenciranja i za kontrolu izdavanja UEFA licenci podnoscima zahtjeva za licencu. Postupak izdavanja licence je definisan narednim članovima i Aneksom I ovog Pravilnika.

Postupak izdavanja licence zasniva se na načelima efikasnosti i nezavisnosti u odlučivanju i ravnopravnom i nepristrasnom tretmanu svih podnosilaca zahtjeva za izdavanje licence (Aneks I ovog Pravilnika). Osnovni postupak mora biti sertifikovan u skladu sa Standardom kvaliteta sistema licenciranja jednom godišnje, od strane nezavisnog tijela imenovanog od strane UEFA.

Postupak izdavanja licence počinje slanjem poziva od strane Odjeljenja za licenciranje (najkasnije do 31. decembra) svim klubovima Prve lige da se prijave za proces licenciranja, a završava se dostavljanjem liste odluka o izdavanju licenci UEFA administraciji (u principu, najkasnije do 31.maja).

Član 31

Odjeljenje za licenciranje FSCG poziva sve klubove Prve lige FSCG da se prijave za UEFA licencu.

Ovi pozivi se šalju klubovima preporučenom poštom **najkasnije do 31.decembra** koji prethodi sezoni licenciranja.

Klubovi Prve lige FSCG moraju dostaviti Odjeljenju za licenciranje svoje pismene zahtjeve za izdavanje UEFA licence **najkasnije do 15.januara** koji prethodi sezoni licenciranja.

U svom zahtjevu za izdavanje licence, klubovi Prve lige moraju potvrditi da će ispunjavati sve obaveze vezano za sistem licenciranja klubova.

Ovaj zahtjev mora biti potpisan od strane ovlašćenog predstavnika podnosioca zahtjeva za licencu.

Član 32

U skladu sa odredbama ovog Pravilnika, Odjeljenje za licenciranje sastavlja komplet potrebnih formulara i obrazaca (licencna dokumentacija).

Odjeljenje za licenciranje dostavlja licencnu dokumentaciju podnosiocima zahtjeva za licencu **najkasnije do 31. januara** koji prethodi sezoni licenciranja.

Član 33

Podnosioci zahtjeva za licencu moraju popuniti i vratiti licencnu dokumentaciju, (osim dokumentacije koja se odnosi na finansijske kriterijume koja je navedena u paragrafima 2 i 3 ovog člana), Odjeljenju za licenciranje FSCG **najkasnije do 01.marta** koji prethodi sezoni licenciranja.

Rok za podnošenje finansijske dokumentacije **je 01.april** koji prethodi sezoni licenciranja.

Rok za podnošenje dokumentacije koja je definisana u članu 85.

Član 34

Po prijemu kompletne licencne dokumentacije, ML provjerava da li je dokumentacija kompletna i da li je podnijeta na vrijeme.

U procesu pregledanja dokumentacije ML može od podnosioca zahtjeva tražiti dodatne informacije i pojašnjenja, i vršiti neposredan uvid kroz posjete klubovima podnosiocima zahtjeva za licencu.

Ako je dokumentacija kompletna i dostavljena na vrijeme, ML je prosljeđuje imenovanim ekspertima za pojedinačne kriterijume.

Član 35

Nakon stručnog sagledavanja svih aspekata pojedinačnih zahtjeva za dobijanje UEFA licence od strane eksperata za pojedinačne kriterijume i razgovora sa ML, ML priprema izvještaj koji sadrži njegovo mišljenje po pitanju pojedinačnih odluka o licenciranju koje će biti donijete od strane Komisije za licenciranje.

Procjena licencne dokumentacije od strane Odjeljenja za licenciranje se završava **najkasnije do 15.aprila** koji prethodi sezoni licenciranja.

Sjednicu Komisije za licenciranje, po pribavljenom mišljenju ML, saziva predsjednik Komisije i odmah obavještava sve strane uključene u proces licenciranja.

U roku od sedam dana prije datuma sjednice Komisije za licenciranje, podnosilac zahtjeva za licencu mora pripremiti pisanu izjavu davaocu licence u skladu sa članom 85.

Sve odluke prvostepene komisije moraju biti donijete najkasnije **do 30.aprila** koji prethodi sezoni licenciranja i odmah dostavljene podnosiocu zahtjeva preporučenom poštom.

Član 36

Ukoliko je odluka Komisije za licenciranje pozitivna, izdaje se UEFA licenca podnosiocu zahtjeva.

Član 37

U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje UEFA licence, odluka Komisije za licenciranje mora sadržati detaljno obrazloženje i pravnu pouku o žalbi pred Komisijom za žalbe.

Član 38

ML utvrđuje da li je žalba podnijeta u roku i sastavlja izvještaj za sjednicu Komisije za žalbe (drugostepeni organ).

Sjednicu Komisije za žalbe saziva predsjednik Komisije.

Komisija za žalbe donosi odluku na osnovu odluke Komisije za licenciranje, kao i svih dokaza podnijetih od strane kluba koji je uložio žalbu.

Sve odluke Komisije za žalbe moraju biti donijete u pisanoj formi najkasnije **do 25.maja** koji prethodi sezoni licenciranja.

Odluka mora biti odmah dostavljena podnosiocu žalbe.

Član 39

Komisija za žalbe će odbiti žalbu, ukoliko ista nije podnijeta u roku propisanom u članu 10 ovog Pravilnika.

Komisija za žalbe može usvojiti žalbu i dodijeliti UEFA licencu klubu podnosiocu zahtjeva.

Ako Komisija za žalbe procijeni da je žalba neosnovana, ista će biti odbijena i licenca se neće izdati.

Član 40

ML u roku propisanom od strane UEFA-e (u principu do 31.maja), obavještava UEFA-u o licencnim odlukama donijetim od strane FSCG.

Postupak prijema u klupsko takmičenje UEFA je u isključivoj nadležnosti njenih organa, koji donose konačnu odluku o prijemu kluba u takmičenje.

Poglavlje 4: Kriterijumi licenciranja klubova

Član 41

Klub-podnosilac zahtjeva za dobijanje licence mora da ispuni obavezne kriterijume propisane ovim Pravilnikom da bi dobio licencu za učešće u nekom od takmičenja u organizaciji UEFA.

Postoji pet grupa kriterijuma i to:

- a) sportski,
- b) Infrastrukturni,
- c) kadrovski i administrativni,
- d) pravni, i
- e) finansijski

Svi kriterijumi, izuzev onih navedenih u sledećem stavu, moraju biti ispunjeni od strane podnosioca zahtjeva za licencu kako bi dobio licencu za učešće u klupskim takmičenjima u organizaciji UEFA.

Neispunjenje kriterijuma iz čl. 49, 50, 55, 68, 69, 71 i 72 neće prouzrokovati odbijanje izdavanja licence, već će se primijeniti sankcije definisane članovima 96-99 ovog Pravilnika.

1.SPORTSKI KRITERIJUMI

Član 42

Ciljevi ispunjenja sportskih kriterijuma su sljedeći:

- a) da klubovi sa teritorije Crne Gore ulažu u razvijanje kvalitetnih programa razvoja omladinskog fudbala,
- b) da klubovi podržavaju nefudbalsko obrazovanje i podstiču obrazovanje mladih igrača koje nije vezano samo za sport,
- c) da klubovi unapređuju medicinsku zaštitu mladih igrača,
- d) da klubovi primjenjuju fer - plej na terenu i van njega (uključujući opšte poznavanje i razumijevanje pitanja suđenja svih učesnika utakmice, kao što su sudije, igrači, treneri i zvaničnici).

Svi igrači podnosioca zahtjeva za licencu, uključujući i mlade igrače iznad 10 godina starosti, moraju biti registrovani kod članice UEFA udruženja i / ili njoj pridružene lige u skladu sa relevantnim odredbama FIFA Pravilnika o statusu i transferu igrača.

1.1 Odobreni program razvoja omladinskog fudbala

Član 43

Svaki podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima pisani program razvoja omladinskog fudbala odobren od strane FSCG.

Komisija za omladinski fudbal FSCG mora izdati ovo odobrenje najkasnije do 31.01. koji prethodi sezoni licenciranja. Davalac licence mora potvrditi i ocijeniti implementaciju odobrenog programa razvoja omladinskog fudbala.

Program razvoja omladinskog fudbala **mora da** sadrži sljedeće:

- a) ciljeve i filozofiju omladinskog razvoja,
- b) organizaciju omladinskog sektora (organizaciona šema, angažovana tijela, odnosi sa podnosiocima zahtjeva za licencu, omladinski timovi, itd),
- c) kadar (tehnički, medicinski i administrativni) i traženi minimum obrazovanja,
- d) infrastrukturu za rad mladih kategorija (objekti za treninge i utakmice, i ostalo),

- e) finansijska sredstva (budžet, doprinos kluba koji podnosi zahtjev za licencu, igrača ili lokalne zajednice),
- f) program fudbalskog razvoja za različite uzraste (igračke vještine, tehnika, taktika, fizička pripremljenost),
- g) programe upoznavanja sa pravilima igre,
- h) edukativni program o integritetu takmičenja,
- i) medicinsku brigu za mlade igrače (uključujući medicinske kontrole),
- j) postupak analize i dobijanja povratnih informacija u cilju ocjenjivanja rezultata i postizanja postavljenih cijeva,
- k) program edukacije o antidopingu,
- l) validnost programa (najmanje tri godine, a najviše sedam).

Član 44

Program razvoja omladinskog fudbala **mora** dalje da sadrži sljedeće odredbe koje se odnose na podršku podnosioca zahtjeva za licencu obaveznom i dopunskom školskom obrazovanju mladih igrača:

- a) podnosilac zahtjeva za licencu obezbjeđuje da svaki mladi igrač koji je uključen u program omladinskog razvoja ima mogućnost da redovno pohađa obavezno školovanje u skladu sa nacionalnim zakonom,
- b) podnosilac zahtjeva za licencu obezbjeđuje da svaki mladi igrač koji je uključen u ovaj program omladinskog razvoja ne bude spriječen da nastavi svoje nefudbalsko obrazovanje.

1.2 Omladinski timovi

Član 45

Podnosilac zahtjeva za licencu **mora** da ima (kao minimum), sljedeće omladinske ekipe u okviru pravnog lica, drugog pravnog lica uključenog u izvještajni subjekat, ili kluba pridruženog ovom pravnom licu:

- a) najmanje **2 (dvije)** omladinske ekipe uzrasta od 15 do 21 godinu,
- b) najmanje **1 (jednu)** omladinsku ekipu uzrasta od 10 do 14 godina,
- c) najmanje **1 (jednu)** omladinsku ekipu uzrasta ispod 10 godina starosti.

Svaki mladi igrač ovih timova **mora** biti registrovan kod relevantnog regionalnog fudbalskog saveza.

Član 46

Omladinske ekipe koje pripadaju uzrastima navedenim u članu 45, tačke a) i b), moraju da učestvuju u zvaničnim takmičenjima ili u programima koji su priznati od strane FSCG, a koja se igraju na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou. Omladinske ekipe koje pripadaju uzrastu do 10 godina navedenom u članu 45, tačka c), ne moraju da učestvuju u zvaničnim takmičenjima, već se za taj uzrast organizuju mini-turniri, okupljanja na lokalnom nivou i sl.

1.3 Potpisan ugovor sa profesionalnim igračima

Član 47

Svi profesionalni igrači podnosioca zahtjeva za licence moraju imati ugovor potpisan sa podnosiocem zahtjeva za licencu, shodno odgovarajućim odredbama FIFA Pravilnika o statusu i transferu igrača.

1.4 Medicinska zaštita igrača

Član 48

Podnosilac zahtjeva za licencu **mora da** obezbijedi da svi njegovi igrači koji imaju pravo nastupa u prvom timu redovno budu pregledani na godišnjem pregledu.

Podnosilac zahtjeva za licencu **mora** da dostavi dokaz o izvršenom zdravstvenom pregledu za svakog igrača pojedinačno.

1.5 Sudijska pitanja i pravila igre

Član 49

Cilj ovog kriterijuma je promovisanje sudijskih pitanja i bolje razumijevanje pravila igre.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora učestvovati na sjednicama ili skupovima o sudijskim pitanjima organizovanih od strane FSCG tokom godine koja prethodi sezoni licenciranja.

Kao minimum, kapiten prvog tima (ili njegov zamjenik) kao i trener prvog tima (ili njegov pomoćnik) moraju učestvovati na sjednicama ili skupovima o sudijskim pitanjima koje organizuje FSCG.

1.6 Praksa rasne jednakosti i anti-diskriminacije

Član 50

Podnosilac zahtjeva za licencu **mora** uspostaviti i primjenjivati politiku borbe protiv rasizma i diskriminacije u fudbalu, u skladu sa UEFA-im Planom o rasizmu od 10 tačaka, što je definisano UEFA Pravilnikom o bezbjednosti i sigurnosti.

2. INFRASTRUKTURNI KRITERIJUMI

Član 51

Cilj infrastrukturnih kriterijuma je da podnosioci zahtjeva za licencu imaju na raspolaganju "odobreni" stadion za odigravanje utakmica u nekom od takmičenja UEFA, koji će igračima, gledaocima i predstavnicima medija pružiti propisno opremljene, dobro odabrane, sigurne, bezbjedne i udobne stadione, kao i da klubovi imaju na raspolaganju odgovarajuće sadržaje za svoje igrače koji će im omogućiti da usavršavaju fudbalske vještine i promovišu ostale segmente važne za razvoj.

2.1 Odobreni stadion za UEFA klupska takmičenja

Član 52

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima na raspolaganju stadion za odigravanje utakmica klupskih takmičenja organizovanih od strane UEFA-e, koji se mora nalaziti na teritoriji FSCG.

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu **mora** da ima stadion. Ukoliko klub podnosilac zahtjeva ne posjeduje stadion mora da putem pismenog ugovora sa vlasnikom(cima) obezbijedi njegovo korišćenje. Mora postojati garancija da se stadion može koristiti za UEFA utakmice od strane podnosioca zahtjeva za licencu kao domaćina tokom sezone licenciranja.

Stadion mora da ispunjava sve minimalne kriterijume i zahtjeve, koji su definisani u UEFA Pravilniku o infrastrukturi stadiona i mora biti odobren od strane FSCG.

Član 53

Komisija za sigurnost i bezbjednost FSCG je nadležno tijelo za pregled i davanje odobrenja za upotrebu stadiona, a u skladu sa UEFA Pravilnikom o infrastrukturi stadiona.

2.2 Objekti za treniranje – raspoloživost

Član 54

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima na raspolaganju objekte za treniranje u toku cijele godine, koji su u njegovom vlasništvu, ili za koje je zaključio ugovor o korišćenju objekata sa trećom stranom. Ugovor o korišćenju objekata za treniranje mora biti odobren od strane davaoca licence.

Takav ugovor mora sadržati garanciju da će objekti za treniranje biti na raspolaganju klubu tokom sezone licenciranja, uzimajući u obzir program razvoja omladinskog fudbala podnosioca zahtjeva za licencu.

2.3 Objekti za treniranje – minimalna infrastruktura

Član 55

Objekti za treniranje moraju imati sljedeću minimalnu infrastrukturu:

- a) najmanje 1 (jedan) teren odgovarajućih dimenzija,
- b) najmanje 1 (jednu) salu za treniranje u zimskim uslovima,
- c) najmanje 2 (dvije) svlačionice sa tuševima i sanitarnim uređajima,
- d) najmanje 1 (jedna) ljekarska soba za medicinske preglede igrača.

3. KADROVSKI I ADMINISTRATIVNI KRITERIJUMI

Član 56

U uslovima sve većih zahtjeva za profesionalizacijom u fudbalskom sportu, klubovima se nameće potreba da zaposle kvalifikovane i edukovane kadrove, iskusne stručnjake koji će, pored sportskih, doprinosti finansijskom i marketinškom uspjehu kluba.

Ciljevi kadrovskih i administrativnih kriterijuma su:

- a) da se poslovi kluba-podnosioca zahtjeva za licencu vode profesionalno,
- b) da klub-podnosilac zahtjeva za licencu ima na raspolaganju propisno obrazovane, kvalifikovane i iskusne kadrove, i
- c) da igrače prvog i ostalih timova treniraju kvalifikovani treneri i da im se obezbijedi neophodno medicinsko osoblje.

3.1 Sekretarijat kluba

Član 57

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima sekretarijat kluba, kao administrativno - tehničku podršku upravi kluba. Podnosilac zahtjeva za licencu mora imati odgovarajući broj kvalifikovanog administrativnog osoblja shodno svojim potrebama.

FSCG i javnosti mora biti omogućen pristup prostorijama kluba 5 (pet) dana u nedjelji, kao i na dan kada se igra utakmica u nekom od takmičenja UEFA-e.

Sekretarijat kluba mora da ima minimalno sljedeću tehničku infrastrukturu: telefon, faks i kompjuter (e-mail) i veb-sajt.

3.2 Generalni direktor

Član 58

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu **mora** da ima generalnog direktora, koji je, u skladu sa opštim normativnim aktima kluba i pravilnicima, odgovoran za obavljanje svakodnevnih poslova i tehničkih pitanja i sprovođenje politike u skladu sa odlukama Izvršnog odbora kluba.

Generalni direktor mora da obezbijedi da zaposleni u klubu odgovorno, ispravno i na vrijeme sprovode svoje obaveze u vezi licenciranja.

3.3 Finansijski službenik

Član 59

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima finansijskog službenika, kao profesionalca u klubu, koji je odgovoran za finansije, kao i za knjigovodstvo, izvještaje nadležnim organima kluba, i dr.

Finansijski službenik mora posjedovati minimalno jednu od sljedećih kvalifikacija:

- a) diplomu ovlašćenog javnog računovođe, ili
- b) diplomu kvalifikovanog revizora, ili
- c) "uvjerenje o kompetentnosti" izdato od strane FSCG na osnovu njegovog dosadašnjeg iskustva na polju finansija i praktičnog iskustva na polju finansija od najmanje 3 godine.

Finansijski službenik može biti osoba koja radi u administraciji kluba ili osoba angažovana putem pisanog ugovora.

3.4 Oficir za bezbjednost

Član 60

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima oficira za bezbjednost odgovornog za pitanja bezbjednosti i sigurnosti.

Oficir za bezbjednost mora imati minimalno jednu od sljedećih kvalifikacija:

- a) sertifikat o zvanju policajca ili pripadnika bezbjednosti u skladu sa nacionalnim zakonom, ili
- b) diplomu bezbjednosti i sigurnosti na osnovu posebnog kursa, izdatu od strane FSCG, ili odgovornog organa – u skladu sa zakonom, ili
- c) "uvjerenje o kompetentnosti" izdato od FSCG, i najmanje jednu godinu praktičnog iskustva na poslovima bezbjednosti stadiona.

Oficir za bezbjednost može biti lice koje je zaposleno u klubu ili lice kome je klub pisanim ugovorom povjerio vršenje tih poslova.

3.5 Oficir za medije

Član 61

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu, mora da imenuje predstavnika za medije odgovornog za komunikaciju sa sredstvima javnog informisanja, koji mora biti na raspolaganju predstavnicima medija za sve utakmice koje klub igra kao domaćin.

Oficir za medije **mora** imati najmanje jednu od sljedećih kvalifikacija:

- a) diplomu novinara,
- b) potvrdu o završenom kursu za predstavnika za medije, koji organizuje FSCG ili organizacija priznata od strane FSCG,
- c) "uvjerenje o kompetentnosti" odobreno od FSCG, a za koje je potrebno najmanje 2 (dvije) godine praktičnog iskustva na ovakvim pitanjima.

Oficir za medije može biti lice koje je zaposleno u klubu ili kome je klub pisanim ugovorom povjerio vršenje ovih poslova.

3.6 Ljekar

Član 62

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima najmanje jednog ljekara odgovornog za medicinsku brigu i savjetovanje igrača, kao i za sprovođenje politike prevencije dopingovanja.

On mora da bude na raspolaganju za vrijeme trajanja utakmice i treninga.

Ljekar mora da ima diplomu Medicinskog fakulteta i licencu izdatu od Ljekarske komore Crne Gore. Ljekar mora biti propisno registrovan u FSCG.

Ljekar može biti zaposlen u klubu ili osoba angažovana pisanim ugovorom.

3.7 Fizioterapeut

Član 63

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima najmanje jednog fizioterapeuta, odgovornog za medicinsku brigu igrača prvog tima.

On mora da bude na raspolaganju za vrijeme trajanja utakmice i treninga.

Fizioterapeut mora imati diplomu Više fizioterapeutske škole i biti propisno registrovan u FSCG.

Fizioterapeut može biti zaposlen u klubu ili osoba angažovana pisanim ugovorom.

3.8 Trener prvog tima

Član 64

Klub podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima prvog trenera koji je odgovoran za rad sa prvim timom.

Trener prvog tima mora da ispunjava kao minimum jedan od sljedećih uslova:

- a) da posjeduje važeću UEFA Pro trenersku licencu ili neku važeću stranu licencu koja je ekvivalentna njoj i kao takva priznata od strane UEFA-e.
- b) da je već započeo obrazovni kurs kojim se stiče diploma navedena u tački a). Neće se smatrati da je ovaj kriterijum ispunjen ako se radi o običnoj izjavi da je u pitanju takav obrazovni kurs.
- c) da posjeduje validno "uvjerenje o kompetentnosti" izdato od strane FSCG prije sezone 2009/10, ukoliko trener ima najmanje 5 (pet) godina radnog iskustva kao trener prvog tima u bilo kojem klubu prve ili druge lige jednog od saveza članova UEFA-e. Ako se profesionalni fudbal igra ispod ove dvije vodeće lige, može se priznati i niža liga.

Trener prvog tima mora biti registrovan kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.9 Pomoćni trener prvog tima

Član 65

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima pomoćnog trenera prvog tima, koji će pomagati prvom treneru u svim poslovima koji su vezani za rad sa prvim timom kluba.

Pomoćni trener prvog tima mora da ispunjava kao minimum jedan od sljedećih uslova:

- a) da posjeduje važeću UEFA A trenersku licencu ili neku važeću stranu licencu koja je ekvivalentna njoj i kao takva priznata od strane UEFA.
- b) da je već započeo obrazovni kurs kojim se stiče diploma navedena u tački a). Neće se smatrati da je ovaj kriterijum ispunjen ako se radi o običnoj izjavi da je u pitanju takav obrazovni kurs.
- c) da posjeduje validno "uvjerenje o kompetentnosti" izdato od strane FSCG prije sezone 2009/10, ukoliko trener ima najmanje 5 (pet) godina radnog iskustva kao trener prvog tima ili pomoćni trener prvog tima u bilo kojem klubu prve ili druge lige jednog od saveza članova UEFA-e. Ako se profesionalni fudbal igra ispod ove dvije vodeće lige, može se priznati i niža liga.

Pomoćni trener prvog tima mora biti registrovan kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.10 Šef programa za omadinski razvoj

Član 66

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima šefa programa za omladinski razvoj, koji je odgovoran za vođenje i sve tehničke aspekte omladinskog sektora.

Šef programa za omladinski razvoj mora da ispunjava kao minimum jedan od sljedećih uslova:

- a) da posjeduje važeću UEFA A trenersku licencu ili neku važeću stranu licencu koja je ekvivalentna njoj i kao takva priznata od strane UEFA.
- b) da je već započeo obrazovni kurs kojim se stiče diploma navedena u tački a). Neće se smatrati da je ovaj kriterijum ispunjen ako se radi o običnoj izjavi da je u pitanju takav obrazovni kurs.
- c) da posjeduje validno "uvjerenje o kompetentnosti" izdato od strane FSCG prije sezone 2009/10, ukoliko trener ima najmanje 2 (dvije) godine radnog iskustva kao šef programa za omladinski razvoj u bilo kojem klubu prve ili druge lige jednog od saveza članova UEFA-e. Ako se profesionalni fudbal igra ispod ove dvije vodeće lige, može se priznati i niža liga.

Šef programa za omladinski razvoj mora biti registrovan kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

Šef programa za omladinski razvoj može preuzeti funkciju trenera jedne od omladinskih selekcija (vidi čl.67) ili funkciju pomoćnog trenera (vidi čl. 65).

3.11 Treneri omladinskih ekipa

Član 67

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu može imati jednog trenera u svakoj obaveznoj omladinskoj ekipi u skladu sa čl. 45 ovog Pravilnika, koji je odgovoran za fudbalska pitanja toga tima.

Treneri omladinskih ekipa moraju ispunjavati kao minimum jedan od sljedećih uslova:

Treneri omladinskih ekipa uzrasta od 15 do 21 godine:

- a) da posjeduju važeću UEFA A trenersku licencu ili neku važeću stranu licencu koja je ekvivalentna njoj i kao takva priznata od strane UEFA.
- b) da su već započeli obrazovni kurs kojim se stiče diploma navedena u tački a). Neće se smatrati da je ovaj kriterijum ispunjen ako se radi o običnoj izjavi da je u pitanju takav obrazovni kurs.
- c) da posjeduju validno "uvjerenje o kompetentnosti" izdato od strane FSCG prije sezone 2009/10, ukoliko trener ima najmanje 2 (dvije) godine radnog iskustva kao trener

omladinske ekipe u bilo kojem klubu prve ili druge lige jednog od saveza članova UEFA-e. Ako se profesionalni fudbal igra ispod ove dvije vodeće lige, može se priznati i niža liga.

Treneri omladinskih ekipa uzrasta od 10 – 14 i uzrasta ispod 10 godina:

- a) da posjeduju važeću UEFA A trenersku licencu ili neku važeću stranu licencu koja je ekvivalentna njoj i kao takva priznata od strane UEFA.
- b) da su već započeli obrazovni kurs kojim se stiže diploma navedena u tački a). Neće se smatrati da je ovaj kriterijum ispunjen ako se radi o običnoj izjavi da je u pitanju takav obrazovni kurs.
- c) da posjeduju validno "uvjerenje o kompetentnosti" izdato od strane FSCG prije sezone 2009/10, ukoliko trener ima najmanje 2 (dvije) godine radnog iskustva kao trener omladinske ekipe u bilo kojem klubu prve ili druge lige jednog od saveza članova UEFA-e. Ako se profesionalni fudbal igra ispod ove dvije vodeće lige, može se priznati i niža liga.

Treneri omladinskih ekipa moraju biti registrovani kod FSCG i saveza člana UEFA-e i/ili njemu pridružene lige.

3.12 Kontakt osoba za odnos sa navijačima

Član 68

Podnosilac zahtjeva za licencu mora imenovati jednu kontakt osobu za odnos sa navijačima. Kontakt osoba za odnos sa navijačima će se redovno sastajati i saradivati sa relevantnim klupskim osobljem po svim pratećim pitanjima u vezi sa navijačima.

3.13 Službenik za lica sa posebnim potrebama

Član 69

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da imenuje službenika za lica sa posebnim potrebama kao lice koje će voditi računa o pružanju inkluzivnih usluga i pristupačnosti objekata. Službenik za lica sa posebnim potrebama će se redovno sastajati i saradivati sa relevantnim klupskim osobljem po svim pratećim pitanjima u vezi sa pružanjem inkluzivnih usluga i pristupačnosti objekata licima sa invaliditetom.

3.14 Organizacija bezbjednosti i sigurnosti - Redari

Član 70

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da ima uspostavljenu organizaciju bezbjednosti i sigurnosti u smislu angažovanja redara na utakmicama gdje igra kao domaćin.

Klub mora imati značajan broj redara i dostaviti, uz zahtjev za izdavanje UEFA licence, odgovarajući pismeni dokaz, odnosno izjavu sa listom raspoloživih redara.

Podnosilac zahtjeva za licencu može da:

- a) zaposli redare, ili
- b) da zaključi pismeni ugovor sa vlasnikom stadiona koji će dati redare, ili
- c) da zaključi pismeni ugovor sa eksternom bezbjedonosnom kompanijom koja će obezbijediti redare.

Postavljeni redari moraju imati odgovarajuću kvalifikaciju.

3.15 Prava i obaveze zaposlenih lica u klubu-podnosiocu zahtjeva za licencu

Član 71

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da kroz opis poslova, ugovor ili unutrašnja normativna akta definiše prava i obaveze zaposlenih lica u klubu kako je navedeno u članovima 58-70.

Opis poslova, ugovor i unutrašnja normativna akta moraju biti usvojeni od strane nadležnog organa u klubu.

3.16 Obaveza imenovanja zamjenika u toku sezone licenciranja

Član 72

Korisnik licence mora, u slučaju da neka od funkcija definisana u čl.57-70 postane upražnjena u toku sezone licenciranja, da u roku od najviše 60 dana obezbijedi da upražnjena funkcija bude preuzeta od strane lica koje ima potrebne kvalifikacije.

U slučaju da funkcija iz čl. 57-70 ostane upražnjena zbog bolesti ili nesrećnog slučaja, FSCG može da odobri produženje roka od 60 dana samo ako se uvjeri da je to lice i dalje zdravstveno nesposobno da nastavi sa obavljanjem funkcije.

Korisnik licence **mora** da o ovim zamjenama obavijesti Odjeljenje za licenciranje FSCG najkasnije u roku od 7 (sedam) radnih dana od dana nastanka promjene.

4. PRAVNI KRITERIJUMI

Član 73

U ovom dijelu precizirani su obavezni pravni kriterijumi koji moraju biti ispunjeni od strane kluba-podnosioca zahtjeva za licencu.

4.1 Izjava u vezi sa učešćem u klupskim takmičenjima UEFA

Član 74

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da dostavi važeću izjavu u kojoj potvrđuje sljedeće:

- a) da će uvijek poštovati i prihvatati kao pravno obavezujuće Statut, pravila, Pravilnike, direktive i Odluke FIFA, UEFA i FSCG, kao i da priznaje jurisdikciju Arbitražnog suda za sport (CAS) u Lozani (Švajcarska), kako je definisano relevantnim članovima Statuta UEFA.
- b) da će na nacionalnom nivou učestvovati u takmičenjima koja su priznata i odobrena od strane FSCG.
- c) da će na međunarodnom nivou učestvovati u takmičenjima priznatim od strane UEFA i FIFA. Ova odredba se ne odnosi na prijateljske utakmice,
- d) da će odmah obavijestiti FSCG o svakoj značajnoj promjeni, događaju ili stanju od važnog ekonomskog značaja i o naknadnim događajima do kojih dođe poslije dostavljanja dokumentacije za licenciranje,
- e) da će se pridržavati i poštovati FSCG Pravilnik o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA,
- f) da će se pridržavati i poštovati UEFA propise o licenciranju klubova i o finansijskom fer-pleju,
- g) da će izvještajni subjekat biti definisan u skladu sa članom 79,
- h) da će biti odgovoran za bilo kakve posljedice pravnog lica uključenog u izvještajni

- subjekat, kao i za nepoštovanje odredbi iz tačaka e) i f),
- g) da su svi podneseni dokumenti potpuni i ispravni,
 - h) da ovlašćuje Odjeljenje za licenciranje klubova i nacionalna tijela za licenciranje klubova, UEFA-inu administraciju, Panel za finansijsku kontrolu klubova i UEFA-ine organe za administriranje pravde za ispitivanje dokumenata i traženje informacija od relevantnih javnih vlasti ili privatnih tijela u skladu sa državnim zakonom,
 - i) Da priznaje kako UEFA zadržava pravo da sprovede reviziju o poštovanju pravilnika na nacionalnom nivou u skladu sa FSCG Pravilnikom o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.

Ova izjava mora biti potpisana od strane ovlašćenog lica u klubu i ne smije biti starija od 3 (tri) mjeseca od propisanog roka za njeno podnošenje davaocu licence.

4.2 Dokument koji dostavlja klub-podnosilac zahtjeva za licencu

Član 75

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da dostavi primjerak važećeg Statuta.

4.3 Izvod iz registra

Član 76

Klub podnosilac zahtjeva za licencu mora da dostavi iz izvoda iz javnog registra ili izvoda iz registra evidencije klubova nadležnog regionalnog fudbalskog saveza sljedeći minimum podataka:

- a) ime,
- b) sjedište kluba (adresu),
- c) pravnu formu organizovanja,
- d) karton deponovanih potpisa (prezime i ime, kućna adresa) i vrstu potrebnog potpisa (npr. individualni ili kolektivni potpis).

Zavisno od pravnog statusa, podnosilac zahtjeva za licencu mora biti registrovan kod relevantnog teritorijalnog Privrednog suda ili kod Ministarstva kulture, sporta i medija Crne Gore.

Podnosilac zahtjeva za licencu će dostaviti davaocu licence opštu strukturu pravne grupe, predstavljenu kroz šemu, koju će valjano ovjeriti uprava. Ova šema mora sadržati informacije o svim zavisnim preduzećima, svim pridruženim entitetima, svim pravnim tijelima sa kontrolnim paketima do krajnje roditeljske kompanije i krajnjeg kontrolnog subjekta. Sve pridružene kompanije ili zavisna preduzeća takve roditeljske kompanije takođe moraju biti objelodanjeni.

4.4 Struktura pravne grupe i krajnji kontrolni subjekat

Član 77

Podnosilac zahtjeva za licencu mora dostaviti davaocu licence informacije o pravnoj strukturi grupe na zakonski datum zatvaranja poslovnih knjiga, a prije dostavljanja zahtjeva za izdavanje licence. Ona mora biti prikazana u formi grafikona i mora biti propisno odobrena od strane rukovodstva podnosioca zahtjeva za licencu. Podnosilac zahtjeva za licencu mora informisati davaoca licence o svim promjenama u pravnoj strukturi grupe nastalih tokom perioda između datuma zatvaranja poslovnih knjiga i datuma predaje dokumentacije za licencu.

Navedeni dokument mora sadržati precizne informacije o:

- a) podnosiocu zahtjeva za licencu i, ukoliko se razlikuje, drugom registrovanom članu FSCG;

- b) svakom zavisnom pravnom licu podnosioca zahtjeva za licencu i ukoliko se razlikuje, drugom registrovanom članu FSCG,
- c) svakom povezanom pravnom licu podnosioca zahtjeva za licencu i ukoliko se razlikuje, drugom registrovanom članu FSCG,
- d) svakom subjektu koji ima 10% ili veći direktan ili indirektan udio u vlasništvu ili na neki drugi način ima značajan uticaj na podnosioca zahtjeva za licencu.

Izveštajni subjekat, kao što je definisano u članu 79 mora biti jasno identifikovan u dokumentu.

Davalac licence po potrebi može zahtijevati od podnosioca zahtjeva za licencu da dostavi dodatne informacije u odnosu na gore navedene (npr. Informacije o bilo kojim drugim zavisnim licima i/ili povezanim licima kranjeg subjekta koji ima kontrolu i/ ili subjekta koji ima direktnu kontrolu u nizu).

Sljedeće informacije moraju biti prikazane u vezi sa svim pravnim licima uključenim u sastav grupe:

- a) naziv pravnog lica,
- b) vrsta pravnog lica,
- c) glavna djelatnost pravnog lica,
- d) procenat vlasničkog udjela (i ako je različito, procenat glasačkih prava).

Za sva zavisna lica podnosioca zahtjeva za licencu, odnosno registrovanog člana UEFA, sljedeće informacije takođe moraju biti prikazane:

- e) osnovni kapital,
- f) ukupna imovina,
- g) ukupni prihodi,
- h) ukupan kapital.

5. FINANSIJSKI KRITERIJUMI

Član 78

Cilj ispunjenja finansijskih kriterijuma je:

- a) poboljšavanje ekonomske i finansijske stabilnosti klubova,
- b) unapređenje kredibiliteta i transparentnosti klubova,
- c) neophodna zaštita povjerilaca,
- d) osiguranje kontinuiteta međunarodnih klupskih takmičenja za jednu sezonu,

Ispunjenje finansijskih kriterijuma zahtijeva standardizaciju finansijskog poslovanja i izvještavanja od strane klubova sa ciljem daljeg unapređenja kvaliteta upravljanja finansijama i ostvarenja većih prihoda od aktivnosti fudbala.

5.1 Izveštajni subjekat/ subjekti

Član 79

Podnosilac zahtjeva za licencu će odrediti izvještajni subjekat (ili kombinaciju subjekata) u vezi kojeg treba podnijeti finansijske informacije (npr. jedan subjekat, konsolidovani ili kombinovani finansijski izvještaj) u skladu sa Dijelom 1.6 ``Zahtjevi za konsolidovani izvješta`` Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.

Izveštajni subjekat mora obuhvatiti sljedeće:

- a) podnosioca zahtjeva za licencu i, ukoliko se razlikuje, drugog registrovanog člana FSCG;
- b) svako zavisno pravno lice podnosioca zahtjeva za licencu i ukoliko se razlikuje, drugog registrovanog člana FSCG
- c) Sve ostale subjekte uključene u sastav grupe koja generiše prihode i/ili vrši usluge i/ili snosi troškove u vezi sa fudbalskim aktivnostima definisanim u paragrafu ispod u tačkama i) i j)
- d) Bilo koji subjekat, bez obzira na to da li je uključen u sastav grupe, koji generiše prihode i/ili vrši usluge i/ili snosi troškove u vezi sa fudbalskim aktivnostima definisanim u paragrafu ispod u tačkama a) i b)

Fudbalske aktivnosti uključuju:

- a) zapošljavanje /angažovanje osoblja, uključujući plaćanje svih vrsta nadoknada zaposlenima po osnovu ugovornih i zakonskih obaveza,
- b) kupovinu /prodaju registracija igrača (uključujući pozajmice);
- c) prodaju ulaznica;
- d) sponzorstvo i reklamu;
- e) prava na prenos;
- f) trgovinu i ugostiteljstvo;
- g) aktivnosti kluba (npr. administracija, aktivnosti na dan meča, putovanja, skauting, itd.),
- h) finansije (uključujući i finansiranja obezbijeđena sredstvima ili zalogama na sredstvima podnosioca zahtjeva za licencu),
- i) korišćenje i upravljanje stadionom i objektima za treniranje,
- j) omladinski sektor.

Pravno lice može biti izuzeto iz izvještajnog subjekta samo ako:

- a) njegova osnovna djelatnost nije povezana sa fudbalskim aktivnostima definisanim u stavu 3 gore i/ ili lokacijama, sredstvima ili brendom fudbalskog kluba, ili
- b) je nematerijalan u poređenju sa svim pravnim licima koji ulaze u izvještajni subjekat i ne vrši nikakve fudbalske aktivnosti definisane u stavu 3, pod a) i b) gore,
- c) da su fudbalske aktivnosti koje vrši već u potpunosti prikazane u finansijskim izvještajima jednog od pravnih lica koje je uključeno u izvještajni subjekat.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da podnese prijavu ovlašćenog potpisnika kojom potvrđuje:

- a) da su svi prihodi i rashodi koji su povezani sa svakom od fudbalskih aktivnosti navedenim u stavu 3 uključeni u izvještajni subjekat, a ukoliko to nije slučaj, pruže detaljna objašnjenja;
- b) da li je bilo koje pravno lice koje je uključeno u sastav grupe, isključeno iz izvještajnog subjekta, uz obrazloženje takvog isključenja pozivanjem na stav 4.

5.2 Godišnji finansijski izvještaji i revizija godišnjih finansijskih izvještaja

Član 80

Klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora pripremiti i dostaviti godišnje finansijske izvještaje sastavljene zaključno sa 31. decembrom godine koja prethodi sezoni za koju se licencira, a koji moraju biti sastavljeni u skladu sa važećim Zakonom o reviziji i računovodstvu Crne Gore («Službeni list Republike Crne Gore», broj 69/05, 80/08 i 32/11), kao i sa pratećim računovodstvenim zakonodavstvom i propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Klub podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je da obezbijedi reviziju finansijskih izvještaja i dostavi izvještaj revizora davaocu licence.

Reviziju godišnjih finansijskih izvještaja kluba-podnosioca zahtjeva za licencu mora da obavi revizor koji ima dozvolu, prema nacionalnom zakonu, da vrši poslove revizije i čije je imenovanje prihvaćeno od strane FSCG i koji mora biti nezavisan u skladu sa *Kodeksom etike za profesionalne računovođe* Međunarodne federacije računovođa (IFAC).

Revizija mora biti izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSR) i u skladu sa etičkim principima nezavisnosti.

Član 81

Godišnji finansijski izvještaji moraju se pripremiti i dostaviti prema utvrđenom roku. Godišnji finansijski izvještaji moraju biti revidirani od strane nezavisnog revizora, kao što je propisano u članu 80.

Godišnji finansijski izvještaji moraju sadržati:

- a) bilans stanja,
- b) bilans uspjeha,
- c) izvještaj o novčanim tokovima,
- d) napomene koje će sadržati pregled značajnih računovodstvenih aktivnosti i ostale napomene sa objašnjenjima, i
- e) finansijski pregled rukovodstva.

Revidirani godišnji finansijski izvještaji treba da ispunjavaju minimum zahtjeva i računovodstvenih načela u pogledu objelodanjivanja informacija, kako je utvrđeno u Dijelu 1 Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA. Takođe, moraju se dostaviti i komparativne vrijednosti za prethodnu godinu.

Ukoliko revidirani godišnji finansijski izvještaji nijesu ispunili minimum zahtjeva u pogledu sadržaja i računovodstvenih principa, definisanih u prethodnom stavu, klub -podnosilac zahtjeva za licencu je obavezan da sačini dopunske informacije kako bi ispunio minimum zahtjeva o informacijama koje mora ocijeniti nezavisni revizor.

5.3 Izmirene dospjele obaveze prema fudbalskim klubovima

Član 82

Podnosilac zahtjeva za licencu je dužan dokazati da na dan 31.marta koji prethodi sezoni za koju se traži licenca nema dospelih obaveza (kako je definisano u Dijelu 2 Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA), prema drugim fudbalskim klubovima po osnovu transfera, koji su realizovani prije prethodnog 31.decembra.

Dospjele obaveze su samo oni iznosi koji se duguju fudbalskim klubovima po osnovu direktnih troškova pribavljanja registracije igrača, uključujući kompenzaciju za treniranje i doprinose solidarnosti kako je definisano u FIFA-inim Propisima o statusu i transferu igrača, kao i klauzulama za buduće kompenzacije.

Podnosilac zahtjeva za licencu je dužan pripremiti i podnijeti davaocu licence tabelu obaveza po osnovu transfera. Istu treba pripremiti čak i ako nije bilo transfera/pozajmljivanja tokom relevantnog perioda.

Podnosilac zahtjeva za licencu je dužan prikazati:

- a) sve registracije novih igrača (uključujući i pozajmice) koji su realizovani u periodu od 12 mjeseci do 31.decembra, bez obzira na to da li je iznos dospio na dan 31.decembra, Pored toga, podnosilac zahtjeva za licencu je
- b) svi transferi dospjeli na plaćanje na dan 31.decembra, bez obzira da li su izvršeni u periodu od 12 mjeseci do 31.decembra ili prije toga,
- c) svi transferi po kojima se vodi sudski spor pred nadležnim organima u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ili po kojima se vodi postupak pred nacionalnim ili međunarodnim fudbalskim organima ili relevantnim arbitražnim sudom.

Tabela transfera mora da sadrži kao minimum sljedeće podatke (o svakom transferu igrača, uključujući pozajmice):

- a) igrač (identifikacija po imenu ili broju),
- b) datum transfera/ sporazuma o pozajmici,
- c) naziv fudbalskog kluba koji je ranije bio vlasnik registracije igrača,
- d) naknada za transfer/pozajmicu koja je plaćena ili treba biti plaćena (uključujući naknadu za treniranje i doprinos solidarnosti), čak iako plaćanje nije zahtijevano od strane povjerioca,
- e) ostali direktni troškovi pribavljanja registracije igrača koji su plaćeni ili trebaju biti plaćeni,
- f) izmireni iznos sa datumom plaćanja,
- g) neizmirena salda na dan 31. decembra u pogledu svakog transfera igrača, sa navedenim datumom/ima dospjeća za svaki neizmireni dio,
- h) neizmirena salda na dan 31. marta (prenesena sa 31. decembra) uključujući datum dospjeća za svaki neizmireni dio obaveza zajedno sa komentarom i pojašnjenjima,
- i) uslovne iznose (potencijalne obaveze) koje još nisu priznate u bilansu stanja na dan 31. Decembra,
- j) iznose koji su predmet bilo kakve tužbe/ procesa koji je u toku.

Podnosilac zahtjeva za licencu je dužan uskladiti ukupne iznose obaveza u tabeli obaveza po osnovu transfera sa sumom u bilansu stanja pod stavkom „Obaveze po osnovu transfera igrača“.

Tabela transfera igrača mora biti odobrena od strane uprave i potpisana od strane izvršnog organa podnosioca zahtjeva za licencu.

FSCG takođe preporučuje podnosiocu zahtjeva za licencu da popuni i dostavi tabelu potraživanja po osnovu transfera.

Za svrhe licenciranja, klub-podnosilac zahtjeva za licencu je obavezan da sa izabranim revizorom iz člana 80. ugovori sprovođenje postupka ispitivanja izmirenih dospjelih obaveza prema klubovima koje se odnose na aktivnosti po osnovu transfera, u vidu ugovorenih postupaka (*ISRS 4400*), za koje obezbjeđuje i dostavlja izvještaj revizora o nalazima činjeničnog stanja davaocu licence.

5.4 Izmirene dospjele obaveze prema zaposlenima

Član 83

Podnosilac zahtjeva za licencu je dužan dokazati da na dan 31. marta godine koja prethodi sezoni za koju se traži licenca nema dospjelih obaveza (kako je specificirano u Dijelu 2 Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA) prema svojim zaposlenima koji su rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza prema njegovim zaposlenima koje su nastale prije 31. Decembra prethodne godine.

Iznosi koji se duguju osobama koje iz različitih razloga više nisu zaposleni kod podnosioca zahtjeva potpadaju u djelokrug ovog kriterijuma i moraju biti izmireni u roku koji je propisan ugovorom i/ili definisan zakonom, nezavisno od načina na koji su te obaveze obračunate/prikazane u finansijskim izvještajima.

Termin „zaposleni“ uključuje sljedeće osobe:

- a) sve profesionalne igrače u skladu sa važećim FIFA Pravilnikom o statusu i transferu igrača, i
- b) administrativno, tehničko i osoblje obezbjeđenja navedeno u članovima 58 do 70.

Podnosilac zahtjeva za licencu je dužan da pripremi i podnese davaocu licence tabelu zaposlenih koja prikazuje:

- a) sve zaposlene koji su bili zaposleni u bilo kom periodu u toku godine do 31. decembra, ne samo one koji su ostali na dan 31. decembra,
- b) sve zaposlene za koje postoji iznos dospio za plaćanje na dan 31. decembra, bez obzira da li su bili zaposleni tokom godine do 31. decembra, i

c) sve zaposlene u vezi sa kojima postoji sudski spor pred nadležnim organom u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ili pred međunarodnim fudbalskim organom ili relevantnim arbitražnim tribunalom.

Kao minimum, moraju biti dostavljene sljedeće informacije za svakog zaposlenog:

- a) ime i prezime zaposlenog,
- b) pozicija/funkcija zaposlenog,
- c) datum početka radnog odnosa,
- d) datum završetka radnog odnosa (ako je primjenljivo),
- e) neizmirena salda na dan 31. decembra, uključujući datum dospjeća svakog neizmirenog dijela, i
- f) neizmirena salda na dan 31. marta (prenesena sa 31. decembra), uključujući datum dospjeća za svaki neizmireni dio obaveza zajedno sa komentarom i pojašnjenjima,
- g) iznose koji su predmet bilo kakve tužbe/ procesa koji je u toku.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora uskladiti ukupne obaveze u tabeli zaposlenih sa finansijskim iskazom bilans stanja pozicija „Obaveze prema zaposlenima“

Tabela zaposlenih mora biti odobrena od strane rukovodstva, a to mora biti dokumentovano kratkom izjavom i potpisom od strane ovlašćenih lica izvršnog tijela podnosioca zahtjeva za licencu.

Za svrhe licenciranja, klub-podnosilac zahtjeva za licencu je obavezan da sa izabranim revizorom iz člana 80. ugovori sprovođenje postupka ispitivanja izmirenih dospelih obaveza prema zaposlenima koje su rezultat ugovornih i zakonskih obaveza prema njegovim zaposlenima. Izveštaj revizora o nalazima činjeničnog stanja mora biti dostavljen zajedno sa ostalom pratećom dokumentacijom davaocu licence.

5.5 Izmirene dospjele obaveze prema nadležnim organima za poreze i doprinose

Član 84

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da dokaže da na dan 31.marta koji prethodi sezoni za koju se vrši licenciranje nema dospelih neizmirenih obaveza prema nadležnim organima za poreze i doprinose koji su rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza prema zaposlenima nastalih prije 31.decembra prethodne godine.

Podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je da stavi na raspolaganje revizoru i davaocu licence tabelu poreza i doprinosa koja prikazuje:

- a) iznos obaveze (ako postoji) prema nadležnim organima za poreze i doprinose na dan 31.decembra godine koja prethodi godini za koju se vrši licenciranje,
- b) bilo koju tužbu/ proces koji je u toku.

Vezano za dospjele obaveze prema nadležnim organima za poreze i doprinose, kao minimum se moraju dostaviti sljedeće informacije uz komentar:

- a) naziv povjerioca;
- b) sve dospjele obaveze na 31. decembar, uključujući datum dospjeća za svaki neplaćeni dio;
- c) sve dospjele obaveze na 31. mart tekuće godine (koje su prenesene sa 31. decembra), uključujući datum dospjeća za svaki neplaćeni dio;
- d) iznose koji su predmet bilo kakve tužbe/ procesa koji je u toku.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora uskladiti ukupne obaveze u tabeli poreza i doprinosa sa pozicijom finansijskog iskaza bilansa stanja „Obaveze prema zaposlenima“

Tabela poreza i doprinosa mora biti odobrena od strane rukovodstva i potvrđena kratkom izjavom i potpisana od strane izvršnog organa podnosioca zahtjeva za licencu.

Za svrhe licenciranja, klub-podnosilac zahtjeva za licencu je obavezan da sa izabranim revizorom iz člana 80. ugovori sprovođenje postupka ispitivanja izmirenih dospelih obaveza prema nadležnim organima za poreze i doprinose koje su rezultat ugovornih i zakonskih obaveza prema njegovim zaposlenima. Izvještaj revizora o nalazima činjeničnog stanja mora biti dostavljen zajedno sa ostalom pratećom dokumentacijom davaocu licence.

5.6 Kriterijum podnošenja pisane izjave davaocu licence prije donošenja odluke o izdavanju licence

Član 85

Podnosilac zahtjeva za licencu mora pripremiti i dostaviti davaocu licence pisanu izjavu sedam dana prije donošenja odluke od strane Komisije za licenciranje.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora potvrditi sledeće:

- a) da je sva dokumentacija dostavljena davaocu licence kompletna i ispravna;
- b) da li su se desile ili ne bilo kakve značajne promjene u odnosu na kriterijume licenciranja;
- c) da li su se desili ili ne bilo kakvi događaji ili uslovi od važnog ekonomskog značaja, koji bi mogli imati negativan uticaj na finansijsku situaciju podnosioca zahtjeva za licencu, a koji su nastali nakon datuma prethodnog revidiranog godišnjeg finansijskog izvještaja. Ako se desio bilo kakav događaj ili uslov od važnog ekonomskog značaja, u ovoj izjavi uprave će se navesti opis prirode događaja ili uslova i procjena finansijskog uticaja ili izjava da se takva procjena ne može sačiniti. Davalac licence će sam izvršiti ocjenu procedure.
- d) da li ili ne podnosilac zahtjeva za licencu (ili registrovani član UEFA koji ima ugovorni odnos sa podnosiocem zahtjeva za licencu u smislu člana 20) ili bilo koja roditeljska kompanija podnosioca zahtjeva za licencu uključena u izvještajni subjekat traži ili je primio zaštitu od svojih povjerilaca u skladu sa zakonima i propisima (uključujući dobrovoljne ili prinudne administrativne procedure) u roku od 12 mjeseci prije sezone za koju se podnosi zahtjev za licencu.

Ako se desio bilo kakav događaj ili uslov od važnog ekonomskog značaja, u ovoj izjavi uprave će se navesti opis prirode događaja ili uslova i procjena finansijskog uticaja ili izjava da se takva procjena ne može sačiniti. Davalac licence će sam izvršiti ocjenu procedure.

Primjeri događaja ili uslova koji mogu imati uticaj na finansijsku situaciju podnosioca zahtjeva za licencu navedeni su u Dijelu 3 Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA .

Izjava mora biti potpisana od strane izvršnog organa podnosioca zahtjeva za licencu.

5.7 Buduće finansijske informacije

Član 83

Podnosilac zahtjeva za licencu je dužan pripremiti i podnijeti buduće finansijske informacije, kako bi davaocu licence pokazao svoju sposobnost da nastavi sa poslovanjem do kraja licencirane sezone, ukoliko je prekršio bilo koji indikator definisan u donjem stavu.

Ukoliko podnosilac zahtjeva za licencu pokaže bilo koje stanje opisano u indikatorima 1 ili 2, smatraće se da taj podnosilac zahtjeva za licencu krši predmetni indikator:

- a) Indikator 1: *Sposobnost nastavka poslovanja*

Revizorov izvještaj o godišnjim finansijskim izvještajima podnesen u skladu sa članovima 80. i 81. Pravilnika sadrži stavku o skretanju pažnje ili kvalifikovano mišljenje u pogledu sposobnosti za nastavak poslovanja kluba.

b) Indikator 2: *Negativan kapital*

Godišnji finansijski izvještaji (uključujući po potrebi i dopunske informacije) podneseni u skladu sa članovima 80. i 81. Pravilnika prikazuju poziciju neto passive (negativan kapital) koja je pogoršana u poređenju sa podacima iz godišnjih finansijskih izvještaja za prethodnu godinu.

Buduće finansijske informacije moraju pokriti period koji počinje odmah nakon zakonskog zaključnog datuma za godišnje finansijske izvještaje (31. decembar), i moraju pokrivati cijelu sezonu za koju se traži licenca.

Buduće finansijske informacije se moraju sastojati od:

- a) planiranog bilansa uspjeha (obračuna dobiti i gubitaka), sa uporednim podacima za prethodnu finansijsku godinu,
- b) planiranog bilansa tokova gotovine, sa uporednim podacima za prethodnu finansijsku godinu,
- c) napomena sa obrazloženjima, uključujući kratak opis svake značajne pretpostavke (pozivajući se na relevantne aspekte istorijskih i drugih finansijskih informacija) koja je korišćena za pripremu planiranog bilansa uspjeha i izvještaja o tokovima gotovine, kao i ključnih rizika koji mogu uticati na buduće finansijske rezultate.

Buduće finansijske informacije moraju biti pripremane najmanje na tromjesečnoj osnovi.

Buduće finansijske informacije moraju biti pripremljene dosljedno sa godišnjim finansijskim izvještajima koji su prošli reviziju i pratiti istu knjigovodstvenu politiku koja je bila korišćena za pripremu godišnjih finansijskih izvještaja, izuzev ako je bilo izmjena knjigovodstvene politike nakon datuma najsvježijih godišnjih finansijskih izvještaja koje se moraju reflektovati u narednim godišnjim finansijskim izvještajima – i u tom slučaju treba prezentirati detalje o tim izmjenama.

Buduće finansijske informacije moraju zadovoljavati minimum zahtjeva za prikazivanje podataka kako je propisano Dijelom 1 *Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA*. Moraju biti uključene i dodatne stavke ili napomene ukoliko pružaju pojašnjenje ili ukoliko bi njihovo izostavljanje dovelo do toga da buduće finansijske informacije navode na pogrešne zaključke.

Buduće finansijske informacije sa pretpostavkama na kojima su iste zasnovane mora odobriti uprava i to mora biti dokazano kratkom izjavom i potpisom u ime izvršnog tijela subjekta koji podnosi izvještaj.

Član 87

Za svrhe licenciranja klubova nezavisni revizor (isti koji je vršio reviziju godišnjih finansijskih izvještaja podnosioca zahtjeva za licencu), izabran u skladu sa članom 78. Pravilnika, će verifikovati da li je bilo koji od indikatora, definisanih u članu 83. Pravilnika, prekršen ili ne. Za ove svrhe, revizor će u izvještaju, koji ide uz revidirane godišnje finansijske izvještaje, objelodaniti stanje podnosioca zahtjeva za licencu.

Davalac licence je odgovoran za ocjenu da li su indikatori prekršeni ili ne.

Član 88

Podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je, ukoliko je prekršio bilo koji indikator definisan u članu 86. Pravilnika, da angažuje izabranog revizora u skladu sa članom 80. da sprovede ispitivanje u odnosu na buduće finansijske informacije u skladu sa Međunarodnim standardom srodnih usluga 4400 (ISRS 4400). Izabrani revizor dostavlja davaocu licence izvještaj o ispitivanju budućih finansijskih informacija.

Sadržaj ugovorenih procedura u odnosu na buduće finansijske informacije i ocjena indikatora navedeni su u Dijelu 4 Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.

5.7 Finansijska dokumentacija koju dostavlja podnosilac zahtjeva za licencu davaocu licence

Član 89

Podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je da, za svrhe licenciranja, uzimajući u obzir gore navedene odredbe, dostavi sljedeću finansijsku dokumentaciju FSCG:

- a) godišnje finansijske izvještaje (sastavljene u skladu sa zahtjevima o minimalnom sadržaju definisanim u Dijelu 1 Priručnika za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA),
- b) revizorski izvještaj, kako je precizirano u članu 80. Pravilnika,
- c) pravni status podnosioca zahtjeva za licencu, na način koji se zahtijeva ovim Pravilnikom,
- d) dopunske informacije, ako je primjenljivo,
- e) "tabelu obaveza po transferima",
- f) kopije ugovora o transferima za sve obaveze,
- g) spisak zaposlenih tokom čitave godine,
- h) "izjavu zaposlenih",
- i) izvještaje revizora o nalazima činjeničnog stanja za ugovorene procedure,
- j) pisanu izjavu, i
- k) buduće finansijske informacije sa izvještajem revizora o ispitivanju budućih finansijskih informacija.

Ova lista ne mora biti konačna i može se dopuniti.

Podnosilac zahtjeva za licencu mora da dostavi navedenu dokumentaciju u skladu utvrđenim sa postupkom i rokovima.

Član 90

Sva dokumentacija koja se podnosi davaocu licence treba da sadrži sljedeće informacije:

- a) naziv (i pravni status), stalna i poslovna adresa izvještajnog subjekta i sve promjene u ovim informacijama nastale od prethodnog propisanog datuma bilansa,
- b) da li finansijske informacije obuhvataju pojedinačnog podnosioca zahtjeva za licencu ili grupu subjekata ili neku drugu kombinaciju subjekata, i opisati strukturu i sastav svake takve grupe ili kombinacije,
- c) propisani datum bilansa i period koji obuhvataju finansijske informacije (za tekuće i uporedne informacije), i
- d) valuta u kojoj se prikazuju podaci.

5.9 Odbijanje izdavanja UEFA licence

Član 91

Ukoliko klub-podnosilac zahtjeva za licencu ne dostavi dokumentaciju ili ne ispuni određene minimalne zahtjeve po pitanju sadržaja, formata i obračuna, ili ako je ne dostavi u roku propisanim ovim Pravilnikom, mora se odbiti izdavanje UEFA licence.

III ZAVRŠNE ODREDBE

Poglavlje 1: Imperativna verzija i jezik korespondencije

Član 92

Ako postoji bilo kakva razlika u tumačenju engleske i crnogorske verzije ovog Pravilnika, verzija na engleskom jeziku ima prednost.

Sva korespondencija između UEFA-e i davaoca licence i / ili korisnika licence mora biti na jednom od tri zvanična jezika UEFA-e (engleski, francuski i njemački) i UEFA može da traži od davaoca licence i / ili korisnika licence ovjereni prevod dokumenata o njihovom trošku.

Poglavlje 2: Aneksi i Priručnik za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA

Član 93

Svi aneksi Pravilnika i Priručnik za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA predstavljaju sastavni dio ovog Pravilnika.

Poglavlje 3: Revizije kojima se vrši provjera poštovanja Pravilnika

Član 94

UEFA i/ili njena imenovana tijela/agencije zadržavaju pravo da mogu u svako doba sprovesti reviziju radi provjere poštovanja Pravilnika od strane podnosioca zahtjeva za licencu kod FSCG i kod podnosioca zahtjeva za licencu u prisustvu FSCG.

Cilj revizije radi provjere poštovanja Pravilnika je osiguranje da su i FSCG i korisnik licence ispunili svoje obaveze i da je UEFA licenca bila pravilno izdata u vrijeme kad je FSCG donio konačnu i obavezujuću odluku.

Za potrebe revizije radi provjere poštovanja Pravilnika koju vrši UEFA, u slučaju bilo kakve razlike u tumačenju nacionalnog pravilnika o licenciranju klubova između verzije na engleskom jeziku i verzije na crnogorskom jeziku, mjerodavan će biti tekst verzije pisan na engleskom jeziku.

Poglavlje 4: Disciplinska pravila i procedure

Član 95

U cilju garantovanja odgovarajućeg procesa procjene, FSCG donosi sljedeća posebna disciplinska pravila i procedure za sistem licenciranja klubova za takmičenja u organizaciji UEFA (članovi 92-95).

Ova disciplinska pravila i procedure odnose se na podnosioca zahtjeva za licencu/korisnike licence i odgovorna fizička lica zaposlena kod podnosioca zahtjeva za licencu/korisnika licence koji prekrše ovaj Pravilnik, nadležna tijela FSCG koja pokreću, vode i određuju, disciplinski postupak i disciplinske mjere.

Član 96

Fizička lica ili podnosioci zahtjeva za licencu/korisnici licence kazniće se prema sledećem spisku sankcija:

- a) Fizička lica

- i) opomena,
 - ii) novčana kazna,
 - iii) zabrana vršenja funkcija u klubu i FSCG do 2 (dvije) godine,
 - iv) isključenje iz FSCG.
- b) Podnosioci zahtjeva za licencu/korisnici licence
- i) opomena,
 - ii) novčana kazna,
 - iii) oduzimanje već izdate UEFA licence,
 - iv) zabrana učešća u postupku licenciranja klubova, odnosno podnošenja zahtjeva za dobijanje UEFA licence u periodu do 3 godine.

Ovaj spisak sankcija u dijelu b) i), ii) i iv) samo se odnosi na nepoštovanje kriterijuma iz člana 41 stav 4 ovog Pravilnika.

Sve ostale povrede ovog Pravilnika (npr. dostavljanje falsifikovanih isprava, itd.) će biti sankcionisane u skladu sa ovim spiskom sankcija u cjelosti.

Visina kazne fizičkim licima i klubovima utvrđuje se prema težini prekršaja, na primjer prema značaju netačno prezentiranog dokumenta ili podatka.

Član 97

Disciplinski postupak može biti pokrenut na osnovu prijave ML, predsjednika Komisije za licenciranje ili Predsjednika Komisije za žalbe za licenciranje.

Disciplinski postupak vode odgovarajući organi FSCG, tj. Disciplinska komisija kao prvostepeni organ, i Komisija za žalbe, kao drugostepeni organ.

Odluka Komisije za žalbe je konačna.

Član 98

Disciplinski postupak je hitan.

Disciplinska komisija mora donijeti odluku u roku od 7 (sedam) dana od dana podnošenja prijave.

Žalba na odluku Disciplinske komisije mora se podnijeti u roku od 3 (tri) dana od dana dostave sporne odluke, a žalbu mogu podnijeti kažnjeno lice ili podnosilac zahtjeva za licencu/korisnik licence, kao i podnosilac prijave Disciplinskoj komisiji.

Žalba se dostavlja preko Disciplinske komisije, koja predmet odmah ustupa Komisiji za žalbe na razmatranje.

Komisija za žalbe mora donijeti odluku u roku od 7 (sedam) dana od dana podnošenja žalbe.

Poglavlje 5: Odobravanje, prestanak primjene, izmjene i stupanje na snagu

Član 99

Ovaj Pravilnik je usvojen od strane Izvršnog odbora FSCG na sjednici održanoj dana godine.

Ovaj Pravilnik je pregledan od strane UEFA dana godine.

Promjene ovog Pravilnika moraju se usvojiti na sjednici Izvršnog odbora FSCG, i objaviti u Službenom glasniku "CG Fudbal" prije njihovog stupanja na snagu.

Ovaj Pravilnik se ne može mijenjati u toku procesa licenciranja, osim ako nije propisno odobreno od strane UEFA.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja na sjednici Izvršnog odbora FSCG, tj. od ciklusa licenciranja za sezonu UEFA klupskih takmičenja 2016/2017.

Primjena finansijskih kriterijuma iz ovog Pravilnika bliže se uređuje Priručnikom za primjenu finansijskih kriterijuma FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA, koji predstavlja sastavni dio ovog Pravilnika.

Br: 3390/9
Podgorica, 17.12.2015. godine

Predsjednik
Fudbalskog saveza Crne Gore,

Dejan Savićević

ANEKSI PRAVILNIKA

SADRŽAJ		Strana
Aneks I	Osnovni postupak	41
Aneks II	Posebna dozvola za učešće u UEFA klupskim takmičenjima Vanredna primjena sistema za licenciranje klubova	44

Aneks I: OPIS OSNOVNOG POSTUPKA

1. Menadžer licenciranja (ML) sastavlja dokumenta za licenciranje klubova koja sadrže kriterijume, upitnike, i obrasce i šablone koje treba popuniti i vratiti, i kopiju FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA
2. ML šalje pripremljen komplet dokumenata (dokumentaciju za licenciranje) klubovima koji su podnijeli zahtjev za dobijanje licence. Ta dokumentacija se šalje poštom, faksom, putem mejla, itd. ML može da traži potvrdu prijema tih dokumenata.
3. Podnosilac zahtjeva za licencu popunjava licencnu dokumentaciju (upitnike, šablone, itd.) i vraća ih menadžeru licenciranja u propisanim rokovima. Ta dokumenta se mogu dostaviti lično, poštom ili elektronskom poštom (skenirano). Uz njih se može poslati i prateća dokumentacija.
4. Po prijemu dokumentacije, ML provjerava da li je podnosilac zahtjeva vratio kompletnu dokumentaciju i da li je to učinio u propisanom roku.
5. Odluka
Dvije alternative: korak 6 ili korak (A)
6. Ako je dokumentacija kompletna i ako je poslata u propisanom roku, menadžer licenciranja sortira dobijene informacije, notira ih i šalje na analizu imenovanim ekspertima za kriterijume koji su odgovorni za konkretnu oblast (npr. pravna dokumenta biće poslata stručnjaku za pravna pitanja, informacije u vezi sa finansijama stručnjaku za finansije, itd.).
7. Eksperti za konkretne oblasti dobijaju od menadžera licenciranja dokumenta, analiziraju ih, kontrolišu da li su kriterijumi ispunjeni a zatim podnose izvještaj ML u propisanom roku i prema pripremljenim obrascima (kontrolne liste, izvještaji, itd.). Te analize moraju biti potkrijepljene pratećom dokumentacijom (dokaz da su kriterijumi ispunjeni).
8. Odluka
Dvije alternative: korak 9 ili korak (A)
9. ML provjerava da li su izvještaji eksperata kompletni i da li su vraćeni u propisanom roku. ML analizira izvještaje i mišljenje eksperata i identifikuje područja koja zahtijevaju dalje ispitivanje od strane eksperata. ML obavlja procjenu podnosioca zahtjeva za licencu. Na osnovu nalaza eksperata on može da identifikuje važne segmente koje treba dodatno ispitati.
10. Odluka
Dvije alternative: korak 11 ili korak (B)
11. Ako ML ne identifikuje nijedan segment koji treba dodatno analizirati, on priprema izvještaj koji daje na razmatranje Komisiji za licenciranje klubova (prvostepenom organu) u propisanom roku. Taj izvještaj mora da sadrži aspekte koje treba analizirati (analiza dobijenih dokumenata i podaci prikupljeni prilikom posjete podnosiocu zahtjeva, ako je obavljena). Zavisno od rezultata analize, izvještaj treba da sadrži i preporuku da li da se licenca odobri ili ne.
12. ML pribavlja pisanu izjavu podnosioca zahtjeva za licencu u kojoj se navodi da li su se desili ili ne bilo kakvi događaji ili uslovi od važnog ekonomskog značaja. Ova izjava je dio izvještaja. Zavisno od rezultata analize, izvještaj će sadržati preporuku da li da se UEFA licenca odobri ili ne.
13. Ukoliko je podnosilac zahtjeva za licencu dostavio bilo koji dokument Odjeljenju za licenciranje nakon propisanog roka, ML to mora napisati u svom izvještaju i tačno navesti koji je to dokument i datum njegovog prijema.
14. Komisija za licenciranje klubova (prvostepeno tijelo) dobija izvještaj ML u propisanom roku, pregleda ga i ukoliko je potrebno traži od ML da pruži dodatna obrazloženja i dokumenta, i

donosi odluku da li će se UEFA licenca odobriti ili ne. Komisija za licenciranje klubova mora da ispunjava uslove vezano za kvalifikacije, nezavisnost i povjerljivost kako je definisano FSCG Pravilnikom o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.

15. Ukoliko je podnosilac zahtjeva za licencu dostavio Odjeljenju za licenciranje bilo koji dokument nakon utvrđenih rokova, Komisija za licenciranje će taj klub kazniti u skladu sa FSCG Pravilnikom o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.
 16. Odluka: Dvije alternative: korak 17 ili korak (D)
 17. Poslije detaljne analize dokumentacije podnosioca zahtjeva za licencu i izvještaja ML nadležni organ za licenciranje klubova donosi odluku o izdavanju UEFA licence. UEFA licenca se izdaje pod uslovom da podnosilac zahtjeva za licencu ispunjava minimalne kriterijume definisane FSCG Pravilnikom o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA. Izdata UEFA licenca može, a ne mora, da sadrži opis oblasti na koje podnosilac zahtjeva ubuduće treba da obrati pažnju.
 18. ML dobija izvještaj nadležnog organa za licenciranje klubova. Na osnovu te odluke on priprema spisak odluka o izdavanju licenci. Lista odluka o izdavanju licenci se šalje UEFA-i u roku propisanom i saopštenom od strane UEFA-e do 31. avgusta godine koja prethodi sezoni licenciranja (31. maj u principu).
- (A) Od koraka 5.
- Ako dokumentacija nije potpuna ili nije poslata u propisanom roku, ML stupa u kontakt sa podnosiocem zahtjeva za licencu da bi se dogovorili o narednim aktivnostima (npr. da bi zatražio informacije, prateću dokumentaciju, upitnik ili obrazac koji nedostaju).
- (B) Od koraka 8.
- Ako imenovani ekspert za konkretnu oblast identifikuje oblasti u vezi kojih su potrebne dodatne informacije, on stupa u kontakt sa podnosiocem zahtjeva za licencu da bi sa njim razgovarao o nekom pitanju i dobio razjašnjenja i dogovorio se sa njim o koracima koje treba preduzeti (daljem planu rada).
- Ako ML identifikuje oblasti koje treba dodatno ispitati (određeni kriterijumi nijesu zadovoljeni, greške, nedostatak informacija itd.), on kontaktira podnosioca zahtjeva za licencu radi razgovora u vezi sa dotičnim problemom. ML može da zatraži dodatna obrazloženja ili prateću dokumentaciju ili može da odluči da posjeti podnosioca zahtjeva za licencu radi dodatnog istraživanja. Ukoliko je takva posjeta planirana, ML i/ili ekspert sastaje se sa podnosiocem zahtjeva za licencu radi razgovora o oblastima u kojima se susreću sa problemima.
- Oni utvrđuju potencijalne aktivnosti kluba u cilju korekcija problema u tim oblastima, kao i rokove u kojima to treba obaviti.
- (C) Odluka
- Dvije alternative:
- Ako se podnosilac zahtjeva dogovori sa ML o aktivnostima koje treba da obavi, vratiti se na korak 9.
 - Ako se podnosilac zahtjeva za licencu ne slaže sa izvještajem ML i odbije da dostavi nove informacije ili da obavi neophodne aktivnosti, vratiti se na korak 11.
- (D) Poslije pažljive analize dokumenata podnosioca zahtjeva za licencu i izvještaja ML, Komisija za licenciranje klubova (prvostepeno tijelo) odbija da izda UEFA licencu. U odluci o odbijanju izdavanja licence navode se detalji o oblastima na koje se daju primjedbe, a podnosiocu zahtjeva se daje mogućnost da podnese žalbu Komisiji za žalbe (drugostepeno tijelo).
- (E) Podnosilac zahtjeva za licencu podnosi žalbu. Komisija za žalbe je obaviještena i zakazuje se datum sjednice.
- (F) ML sačinjava izvještaj i dostavlja ga Komisiji za žalbe. U izvještaju se navode problematične oblasti i razlozi za odbijanje davanja licence.

- (G) Komisija za žalbe se sastaje i razmatra žalbu podnosioca zahtjeva za licencu. Komisija za žalbe može da zatraži da ML ili podnosilac zahtjeva za licencu dostave dodatne informacije i/ili prateću dokumentaciju koji moraju biti dostavljeni u utvrđenom roku.
- (H) Ako Komisija za žalbe za licenciranje dobije bilo koji dokument koji je ranije već tražilo Odjeljenje za licenciranje, ali isti nije bio dostavljen do utvrđenog roka prije odlučivanja Komisije za licenciranje, ona takav dokument može uzeti u razmatranje ali je dužna da sankcionise podnosioca zahtjeva za licencu zbog nepoštovanja propisanog roka.
- (I) Odluka
Dvije alternative: korak 10 ili nazad na korak J.
- (J) Poslije pažljive analize dokumentacije podnosioca zahtjeva za licencu i izvještaja ML, Komisija za žalbe odbija da izda licencu. U svojoj odluci detaljno se navode razlozi za odbijanje izdavanja licence.

**Aneks 2: POSEBNA DOZVOLA ZA UČEŠĆE U UEFA KLUPSKIM TAKMIČENJIMA
VANREDNA PRIMJENA SISTEMA ZA LICENCIRANJE KLUBOVA**

1. UEFA Administracija definiše potrebne rokove i minimalne kriterijume za vanrednu primjenu sistema za licenciranje klubova i o njima obavještava FSCG najkasnije do 31. avgusta godine koja prethodi sezoni za koju se traži licenca.
2. FSCG je dužan pismeno obavijestiti UEFA-inu Administraciju o takvoj vanrednoj primjeni sistema za licenciranje klubova navodeći ime(na) predmetnog(ih) kluba(ova) u roku saopštenom od strane UEFA-ine administracije.
3. FSCG je odgovorna za dostavljanje predmetnom(im) klubu(ovima) kriterijuma za ocjenjivanje za vanrednu proceduru na nacionalnom nivou. Takođe, ona mora odmah preduzeti akciju s klubom(vima) za pripremu te procedure.
4. Predmetni klub(ovi) dužan(ni) je(su) da davaocu licence obezbijedi neophodan dokumentovani dokaz koji će ocijeniti taj/te klub(ove) u pogledu utvrđenog minimuma standarda i UEFA Administraciji dostaviti sljedeću dokumentaciju na jednom od službenih jezika UEFA-e, u roku koji odredi ista:
 - a) pisanu molbu za podnošenje zahtjeva za posebnu dozvolu za ulazak u odgovarajuće UEFA-ino klupsko takmičenje,
 - b) preporuku davaoca licence zasnovanu na provedenom ocjenjivanju (uključujući datume i imena lica koja su ocjenjivala klub(ove)),
 - c) sve dokumentovane dokaze koje dostave klub(ovi) i davalac licence prema zahtjevima UEFA-ine Administracije,
 - d) eventualne druge dokumente prema zahtjevima UEFA-ine Administracije tokom vanredne procedure.
5. UEFA Administracija svoju odluku zasniva na dostavljenoj dokumentaciji i daje posebnu dozvolu za ulazak u UEFA klupska takmičenja ukoliko su ispunjeni svi propisani kriterijumi i ukoliko se klub(ovi) u završnici kvalifikuje/u na osnovu svojih sportskih rezultata. Odluka će biti saopštena FSCG koji je dužan istu proslijediti predmetnom klubu(ovima).
6. Ukoliko predmetni klub bude sportski eliminisan tokom ove vanredne procedure, FSCG je dužan da o tome odmah obavijesti UEFA-inu Administraciju, a procedura se odmah prekida, bez daljeg odlučivanja. Tako okončana procedura ne može se ponovo pokrenuti u nekoj kasnijoj fazi.
7. Žalbe na odluke UEFA-ine Administracije mogu se podnositi u pisanoj formi Sudu za sportsku arbitražu (CAS) u skladu sa relevantnim odredbama koje propisuje *Statut UEFA*.

Na osnovu člana 93 FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA, a u skladu sa odredbama Pravilnika UEFA za licenciranje klubova i finansijski fer-plej, Izvršni odbor Fudbalskog Saveza Crne Gore na sjednici održanoj _____godine, donio je

PRIRUČNIK

za primjenu finansijskih kriterijuma *Pravilnika FSCG o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA*

Priručnikom se utvrđuje način jedinstvene primjene finansijskih kriterijuma iz FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA (Pravilnik) i bliže uređuju minimalni zahtjevi u pogledu forme i sadržaja obavezne finansijske dokumentacije, koja se podnosi FSCG, kao i načina ocjene ispunjenja finansijskih kriterijuma od strane kluba-podnosioca zahtjeva za UEFA licencu.

Finansijski kriterijumi obezbjeđuju razuman i ostvarljiv nivo minimuma zahtjeva koje treba da primijene klubovi-podnosioci zahtjeva za licencu, koji žele da se takmiče u međunarodnoj konkurenciji i ostvare koristi od svog prisustva na UEFA klupskim takmičenjima, uključujući i prihode koje ovakav nivo takmičenja može da donese.

Primjena finansijskih kriterijuma za svrhe licenciranja usmjerena je ka postizanju ciljeva navedenih u članu 78. Pravilnika.

DIO 1: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I REVIZIJA GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Godišnji finansijski izvještaji kako su definisani u članovima 80-81 Pravilnika FSCG o sistemu licenciranja klubova za učešće u takmičenjima u organizaciji UEFA moraju se zasnivati na računovodstvenim standardima koje zahtijeva važeće nacionalno zakonodavstvo za privredne subjekte – Zakon o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl.list Crne Gore“ br. 69/05, 80/08 i 32/11) kao i prateći računovodstveni propisi i podzakonska akta za privredne subjekte u Crnoj Gori– nezavisno od zakonske strukture podnosioca zahtjeva za licencu.
2. Godišnji finansijski izvještaji moraju biti pripremljeni na pretpostavci da je podnosilac zahtjeva za licencu u stanju da nastavi sa poslovanjem, što znači da će nastaviti sa poslovanjem u predvidivoj budućnosti. Pretpostavlja se da podnosilac zahtjeva za licencu nema ni namjeru ni potrebu da krene u likvidaciju, prestane poslovati ili zatraži zaštitu od povjerilaca u skladu sa zakonima ili propisima.
3. Okvir za finansijsko izvještavanje, koji je pogodan kao osnova za pripremu godišnjih finansijskih izvještaja, odnosno Zakon o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl.list Crne Gore“ br. 69/05, 80/08 i 32/11) kao i prateći računovodstveni propisi i podzakonska akta za privredne subjekte u Crnoj Gori mora sadržati neke principe, uključujući:
 - a) pošteno prikazivanje,
 - b) dosljednost prikazivanja,
 - c) akrealnu osnovu vođenja računovodstva,
 - d) zasebno prikazivanje svake materijalne klase stavki,
 - e) nema prebijanja između sredstava i obaveza i između prihoda i rashoda
4. Godišnji finansijski izvještaji moraju biti odobreni od strane uprave i potpisani od strane izvršnog organa podnosioca zahtjeva za licencu.
5. Uprkos tome što klub-podnosilac zahtjeva za licencu mora da sastavi godišnje finansijske izvještaje na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl.list Crne Gore“ br. 69/05, 80/08 i 32/11) kao i pratećih računovodstvenih propisa i podzakonskih akata za privredne subjekte u Crnoj Gori, ovaj Priručnik zahtijeva da podnosilac zahtjeva za licencu dostavi posebno minimum finansijskih informacija davaocu licence.

Svaka komponenta finansijskih izvještaja mora biti jasno identifikovana. Naredne informacije moraju biti jasno prikazane, te ponovljene u finansijskim izvještajima gdje god je to potrebno za pravilno razumijevanje prezentiranih informacija:

- a) naziv (i zakonski oblik), sjedište i poslovnu adresu izvještajnog subjekta i eventualne izmjene tih informacija u odnosu na prethodni propisani datum bilansa
 - b) da li finansijske informacije pokrivaju pojedinačnog podnosioca zahtjeva za licencu ili grupu subjekata ili neku drugu kombinaciju subjekata i opis strukture i sastava bilo koje takve grupe ili kombinacije
 - c) propisani datum bilansa i period koji pokrivaju finansijske informacije (za tekuće i uporedne podatke); i
 - d) izvještajnu valutu.
6. Za svrhe licenciranja, revidirani godišnji finansijski izvještaji kluba-podnosioca zahtjeva za licencu obavezno obuhvataju:
 - a) bilans stanja,
 - b) bilans uspjeha (navodi se i kao račun prihoda i rashoda) ,
 - c) izvještaj o novčanim tokovima,
 - d) napomene uz finansijske izvještaje, koje obuhvataju pregled značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena i
 - e) finansijski izvještaj uprave.
 7. Podnosioci zahtjeva za licencu moraju prezentovati finansijski položaj i rezultate poslovanja prema sadržaju pojedinih računa, obuhvatajući sve posebne fudbalske zahtjeve.

8. Za svrhe licenciranja klubova, a u cilju obezbjeđenja kontinuiteta takmičenja, poseban značaj među osnovnim računovodstvenim principima za sastavljanje finansijskih izvještaja ima princip stalnosti poslovanja.

Određeni finansijski kriterijumi propisani u Pravilniku i ovom Priručniku zasnovani su na ocjeni koncepta stalnosti poslovanja, odnosno ocjeni mogućnosti kluba-podnosioca zahtjeva za licencu da nastavi sa poslovanjem najmanje do kraja sezone za koju se vrši licenciranje klubova.

9. Minimum zahtjeva u pogledu forme i sadržaja godišnjih finansijskih izvještaja iznijet je u narednim tačkama ovog dijela.

1.1 Bilans stanja

10. Minimum zahtjeva u pogledu sadržaja pozicija bilansa stanja na propisani datum dostavljanja bilansa (sa uporednim podacima iz prethodne godine na propisani datum dostavljanja bilansa stanja) obuhvata:

Obrtna sredstva

- Gotovina i gotovinski ekvivalenti
- Potraživanja od transfera igrača (kratkoročna i dugoročna)
- Potraživanja od grupe subjekata i drugih pridruženih preduzeća (kratkoročna i dugoročna)
- Ostala obrtna sredstva

Poreska sredstva (kratkoročna i dugoročna)

Zalihe

Ostala sredstva (kratkoročna i dugoročna)

Imovina, osnovna sredstva i oprema/Materijalna sredstva

Nematerijalna sredstva – prava na registraciju igrača

Ostala nematerijalna sredstva

Investicije

Obaveze

- Prekoračenja računa kod banaka
- Bankarski i ostali krediti (kratkoročni i dugoročni)
- Obaveze iz transfera igrača (kratkoročne i dugoročne)
- Obaveze prema subjektima iz grupe i drugim povezanim licima (tekuće i dugoročne)
- Obaveze prema zaposlenima (tekuće i dugoročne)
- Obaveze za poreze i doprinose (tekuće i dugoročne)
- Pasivna vremenska razgraničenja (tekuća i dugoročna)
- Ostale poreske obaveze (tekuće i dugoročne)
- Ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja
- Rezervisanja (kratkoročna i dugoročna)
- Ostale obaveze (kratkoročne i dugoročne)

Neto sredstva/(obaveze)

Neto sredstva/(obaveze)

Kapital

Osnovni kapital Neraspoređeni dobitak

Ostale rezerve

Ukupna pasiva

11. Pozicija neto sredstva/obaveza treba da se objelodani u posebnoj Napomeni uz finansijske izvještaje, koja se odnosi na kapital kluba-podnosioca zahtjeva za licencu.

Pozicija neto sredstva/obaveze, koja predstavlja ukupnu aktivu umanjenu za ukupne obaveze na datum bilansa stanja, se koristi da bi se odredilo da li ili ne podnosilac zahtjeva za licencu krši indikator 2 opisan u članu 86 FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.

1.2 Bilans uspjeha

12. Minimum zahtjeva u pogledu sadržaja pozicija bilansa uspjeha obuhvata:

Prihodi

- od prodaje ulaznica
- od sponzorstva i reklamiranja
- od prava na emitovanje
- od prodaje trgovačke robe i usluga
- od UEFA solidarnosti i novčanih nagrada
- ostali poslovni prihodi

Rashodi

- troškovi nabavne vrijednosti robe/materijala
- troškovi primanja zaposlenih (igrači i ostali zaposleni)
- amortizacija i obezvrjeđenje osnovnih sredstava
- amortizacija i obezvrjeđenje nematerijalnih ulaganja (registracije igrača i ostala nematerijalna ulaganja)
- ostali poslovni rashodi

Ostalo

- dobitak/gubitak od raspolaganja sredstvima
- dobitak/gubitak od raspolaganja nematerijalnom imovinom - igrači
- finansijski prihodi i troškovi
- neposlovni prihodi/ troškovi
- poreski prihod/ rashod
- profit ili gubitak nakon oporezivanja

1.3 Izvještaj o novčanim tokovima

13. Izvještaj o novčanim tokovima obezbjeđuje informacije koje omogućavaju korisnicima da procijene promjene u neto sredstvima/obavezama subjekta, finansijsku strukturu (uključujući likvidnost i solventnost) i mogućnost subjekta da upravlja sredstvima uključujući novčane tokove.

Izvještaj o novčanim tokovima izvještava o prilivima i odlivima gotovine i gotovinskih ekvivalenata kluba-podnosioca zahtjeva za licencu za finansijsku godinu (sa uporednim podacima za prethodnu finansijsku godinu).

Izvještaj o novčanim tokovima izrađuje se na osnovu podataka sadržanih u bilansu stanja i bilansu uspjeha kluba. Komponente gotovine i gotovinskih ekvivalenata treba posebno da se objelodane i prikažu kao usaglašavanje iznosa u izvještaju o novčanim tokovima sa ekvivalentnim iznosima prikazanim u bilansu stanja.

14. Klub-podnosilac zahtjeva za licencu je obavezan, prema članu 81 Pravilnika, da sastavi izvještaj o novčanim tokovima, nezavisno od toga da li se njegova izrada zahtijeva u skladu sa domaćim propisima, obuhvatajući specifičnosti vezane za fudbal.
15. Struktura izvještaja o novčanim tokovima zasniva se na sljedećim aktivnostima:

Novčani tokovi iz operativnih aktivnosti

Operativne aktivnosti su osnovne aktivnosti određenog subjekta za sticanje prihoda i druge aktivnosti koje nisu investicione ili finansijske aktivnosti. Dakle, one su generalno rezultat transakcija i drugih događaja koji se uzimaju u obzir kod određivanja neto dobiti ili gubitka. Minimalni zahtjevi objelodanjivanja su navedeni u nastavku:

a) Neto priliv/ odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti

Novčani tokovi iz investicionih aktivnosti

Investicione aktivnosti su nabavka i prodaja dugoročnih sredstava (uključujući registracije igrača) i ostale investicije koje nisu uključene u gotovinske ekvivalente. Subjekt je dužan odvojeno prikazati najvažnije grupe bruto gotovinskih naplata i bruto gotovinskih isplata po osnovu investicionih aktivnosti. Minimalni zahtjevi objelodanjivanja su navedeni u nastavku:

- a) Priliv/ odliv gotovine od kupovine/ prodaje registracija igrača,
- b) Priliv/ odliv gotovine od kupovine/ prodaje osnovnih sredstava,
- c) Ostali prilivi/ odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti

Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti

Finansijske aktivnosti su aktivnosti čiji rezultat je promjena veličine i sastava učešća akcijskog kapitala u kapitalu i pozajmica subjekta. Subjekt je dužan odvojeno prikazati najvažnije grupe bruto gotovinskih naplata i bruto gotovinskih isplata po osnovu finansijskih aktivnosti. Minimalni zahtjevi objelodanjivanja su navedeni u nastavku:

- a) Prilivi/ odlivi gotovine od pozajmica – vlasnici i povezana lice
- b) Prilivi/ odlivi gotovine od pozajmica – finansijske institucije
- c) Priliv gotovine od povećanja kapitala
- d) Odlivi gotovine iz dividendi plaćenih vlasnicima/ akcionarima
- e) Ostali prilivi/ odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti

Ostali tokovi gotovine

Tokovi gotovine od primljenih i isplaćenih kamata i dividendi takođe moraju biti odvojeno prikazani. Svaki mora biti prikazan na dosljedan način od jednog do drugog perioda bilo kao operativne, investicione ili finansijske aktivnosti.

Tokovi gotovine po osnovu poreza na dobitak moraju biti odvojeno prikazani i klasifikovani kao tokovi gotovine od operativnih aktivnosti, izuzev ako se mogu pravilno i konkretno identifikovati kao finansijske ili investicione aktivnosti.

Izveštaj o novčanim tokovima priprema se primjenom:

- a) *direktne metode*, kojom se predstavljaju glavne kategorije ukupnog priliva i ukupnog odliva,
- b) *indirektne metode*, kojom se podešavaju neto dobit ili gubitak u svrhe nemonetarnih transakcija, kao i za stavke prihoda i rashoda koje su povezane sa novčanim tokovima iz investicionih ili finansijskih aktivnosti.

1.4 Napomene uz finansijske izvještaje

16. Svrha Napomena uz finansijske izvještaje je da se korisnicima informacija sadržanih u finansijskim izvještajima omogući bolje razumijevanje finansijskog stanja i rezultata poslovanja kluba-podnosioca zahtjeva za licencu.

U Napomenama se objelodanjuju računovodstvene politike i metodi primijenjeni u pripremi i prezentovanju određenih kategorija, kao i struktura pojedinih materijalno značajnih kategorija i druge informacije od značaja za korisnika.

17. Napomene uz finansijske izvještaje treba da se prikažu na sistematičan način. Svaka pozicija iz formata bilansa stanja, bilansa uspjeha i izvještaja o novčanim tokovima treba da bude unakrsno povezana sa relevantnom informacijom u Napomenama.

Minimum zahtjeva za objelodanjivanje u Napomenama je sljedeći:

- a) *Računovodstvene politike* – osnova za sastavljanje finansijskih izvještaja i rezime značajnih računovodstvenih politika koje koristi klub podnosilac zahtjeva za licencu.
- b) *Materijalna stalna sredstva*

Svaka klasa materijalnih stalnih sredstava mora biti posebno prikazana (npr. nekretnine, stadion i oprema).

Za svaku klasu materijalnih stalnih sredstava moraju biti prikazane sljedeće informacije:

- i. bruto knjigovodstvena vrijednost i ispravka vrijednosti (zajedno sa gubicima od umanjenja vrijednosti sredstva) na početku i na kraju perioda; i
- ii. usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda, prikazujući povećanje neto aktive deponovanih sredstava, prodaje, povećanja ili smanjenja tokom perioda koja su rezultat revalorizacije, gubitke od umanjenja vrijednosti koji su priznati u bilansu uspjeha tokom tog perioda (ako ih je bilo), gubitke od umanjenja vrijednosti prikazane u bilansu uspjeha tokom tog perioda (ako ih je bilo) i amortizacija.
Metoda amortizacije i korisni vijek upotrebe (ili stope amortizacije) koji se koristi mora da se obelodani u računovodstvenim politikama.

c) *Nematerijalna stalna sredstva*

Svaka vrsta nematerijalnih stalnih sredstava mora biti posebno prikazana (npr. registracije igrača, goodwill, ostala nematerijalna sredstva).

Za svaku vrstu nematerijalnih stalnih sredstava moraju biti prikazane sljedeće informacije:

- i. bruto knjigovodstvena vrijednost i akumulirana amortizacija (zajedno s akumuliranim gubicima od umanjenja vrijednosti) na početku i na kraju perioda;
- ii. usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda, prikazujući povećanje neto aktive deponovanih sredstava, prodaje, povećanja ili smanjenja tokom perioda koja su rezultat revalorizacije, gubici od umanjenja vrijednosti priznati u bilansu uspjeha tokom tog perioda (ako ih je bilo), gubitke od umanjenja vrijednosti prikazane u bilansu uspjeha tokom tog perioda (ako ih je bilo) i amortizacija.

d) *Založena sredstva/imovina i sredstva sa ograničenim pravom svojine* – Moraju biti prikazani postojanje i iznos ograničenja nad pravom svojine i nekretnine, stadion i opreme založeni kao osiguranje za izmirenje obaveze ili garanciju.

Postojanje i knjigovodstvenu vrijednost nematerijalne imovine čija vlasnička prava su ograničena i knjigovodstvene vrijednosti nematerijalne imovine založene kao garancija za obaveze moraju biti objelodanjeni.

e) *Investicije*

Investicije moraju uključivati investicije u kćerke kompanije, subjekte pod zajedničkom kontrolom i povezane kompanije. Što se tiče investicija u kćerke kompanije, subjekte pod zajedničkom kontrolom i povezane kompanije za svaku investiciju moraju biti prikazane minimalno sljedeće informacije:

- i. naziv;
- ii. zemlja u kojoj je registrovana ili ima sjedište;
- iii. vrsta biznisa/djelatnosti subjekta;
- iv. procenat učešća u vlasništvu;
- v. ako ima razlika, procenat glasačke moći; i
- vi. opis metoda korišćenog za knjigovodstveno prikazivanje investicija.

f) *Dozvoljena bankovna prekoračenja i zajmovi*

Za svaku vrstu finansijskih obaveza mora biti prikazano sljedeće:

- i. informacije o obimu i prirodi finansijskih instrumenata, uključujući iznose i trajanje i bilo koje značajne okolnosti i uslove koji mogu uticati na iznos, vrijeme i izvjesnost budućih tokova gotovine; i
- ii. usvojene računovodstvene politike i metode, uključujući korišćene kriterijume za priznavanje i osnove mjerenja.

g) *Rezervacije*

Rezervacije moraju biti prikazane u posebnim vrstama. Prilikom određivanja koje rezervacije se mogu objediniti da čine jednu vrstu, neophodno je razmotriti da li je priroda tih stavki dovoljno slična da bi bile kombinovane u prikazu jedinstvenog iznosa. Za svaku vrstu rezervacija mora biti prikazan iznos po kojem se vodi na početku i na kraju perioda, iskorišćeni iznos i eventualni oslobođeni ili potražujući iznos u tom periodu.

h) *Emitovani kapital i rezerve*

Akcijski kapital, druge rezerve i neraspoređena dobit moraju biti objelodanjeni odvojeno.

i) *Akcijski kapital*

Vezano za akcijski kapital emitovan tokom tekuće godine sledeće mora biti objelodanjeno:

- broj i vrsta emitovanih akcija;
- emisiona premija (ako je primjenljivo) po osnovu emitovanih akcija;
- ukupno zarađeni iznos kao rezultat emitovanja akcija;
- razlog za emitovanje novih akcija

ii) *Ostale rezerve*

Kada je pozicija "nekretnine, stadioni i oprema" prikazana u revalorizovanom iznosu, višak po osnovu revalorizacije koji ukazuje na promjene u periodu i bilo koja ograničenja u raspolaganju akcionara, mora biti objelodanjen.

iii) *Neraspoređena dobit*

Mora biti objelodanjen saldo neraspoređene dobiti (tj. akumulirani dobitak ili gubitak) na početku izvještajnog perioda i na datum bilansa stanja, kao i promjene tokom izvještajnog perioda.

i) *Strana koja vrši/ima kontrolu*

Kada je izvještajni subjekat kontrolisan od druge strane, mora biti objelodanjen odnos sa povezanom stranom i naziv te strane i, ako je različito, naziv strane koja ima konačnu kontrolu. Ova informacija mora biti objelodanjena nezavisno od toga da li je bilo kakvih transakcija između povezanih strana i izvještajnog subjekta.

j) *Transakcije sa povezanim stranama*

Ukoliko je bilo transakcija između povezanih strana tokom perioda koji je obuhvaćen u finansijskim izvještajima, izvještajni subjekat je dužan objelodaniti prirodu odnosa s povezanom stranom, kao i informaciju o tim transakcijama i neizmirenim obavezama, uključujući preuzete obaveze, što je potrebno za razumijevanje potencijalnog efekta tog odnosa na finansijske izvještaje. Stavke koje su po svojoj prirodi slične mogu biti objelodanjene zajedno izuzev kad je odvojeno prikazivanje neophodno da bi se razumjeli efekti transakcija s povezanim stranama na finansijske izvještaje izvještajnog subjekta

Kao minimum, za svaku povezanu stranu objelodanjivanja moraju obuhvatati:

i) iznos i prirodu transakcija;

ii) iznos neizmirenih obaveza uključujući preuzete obaveze i:

- njihove uslove, uključujući i da li su obezbijeđene te prirodu sredstava koja treba obezbijediti za izmirenje; i
- detalje o eventualnim primljenim ili izdatim garancijama.

iii) rezervacije za sumnjiva ili sporna potraživanja vezane za iznos neizmirenih obaveza;
i

iv) trošak priznat tokom perioda u pogledu loših ili sumnjivih potraživanja od povezanih strana.

Objelodanjivanja koja se zahtijevaju moraju biti odvojena za svaku od sledećih kategorija:

- roditeljska kompanija;
- subjekti sa zajedničkom kontrolom ili značajnim uticajem nad izvještajnim subjektom;
- kćerke kompanije;
- povezane kompanije;
- zajedničke kompanije u kojima je jedan od učesnika izvještajni subjekat
- ključno rukovodeće osoblje subjekta ili njegove roditeljske kompanije; i
- ostale povezane strane

Potvrda da su transakcije sa povezanim stranama bile realizovane pod uslovima koji su jednaki uslovima koji vladaju u transakcijama s poznatim klijentima ukoliko se takvi uslovi mogu dokazati.

k) *Potencijalne obaveze* - izuzev ukoliko je mogućnost bilo kakvog odliva za izmirenje obaveza otklonjena, izvještajni subjekt će za svaku kategoriju potencijalnih obaveza na propisani datum bilansa, objelodaniti kratak opis prirode potencijalne obaveze i, gdje je izvodljivo:

- i. procjenu njenog finansijskog efekta,
- ii. indicaciju o neizvjesnostima koje postoje u pogledu iznosa ili vremena svakog odliva sredstava, i
- iii. mogućnost bilo kakve naplate

l) *Događaji nakon datuma bilansa*

Materijalni događaji koji se ne usklađuju nakon datuma bilansa moraju biti objelodanjeni (priroda događaja i procjena njegovog finansijskog uticaja, ili izjava da se takva procjena ne može obezbijediti). Primjeri takvih događaja su:

- i. pozajmica sa fiksnim rokom povraćaja čije dospijeće se približava bez realne perspektive da se ista obnovi ili otplati,
- ii. značajni poslovni gubici,
- iii. otkrivanje materijalne prevare ili greške koja pokazuje da su finansijski iskazi neispravni,
- iv. odluka menadžmenta da namjerava da likvidira subjekat ili da prestane sa poslovanjem, ili da nema realne alternative osim da tako uradi,
- v. transakcije igrača gdje su uplaćeni ili primljeni iznosi značajni,
- vi. transakcije koje se odnose na imovinu – npr. vezano za stadion kluba.

m) *Ostala objelodanjivanja*

- i. Naknade agentima
Mora biti objelodanjen ukupan iznos plaćanja agentu ili u njegovu korist.
- ii. Ekonomska prava igrača (ili slično).
Za svakog igrača za kojeg ekonomska prava ili slično nijesu u potpunom vlasništvu podnosioca zahtjeva za licencu, mora se objelodaniti ime igrača i procenat ekonomskih prava ili sličnog koje posjeduje podnosilac zahtjeva za licencu na početku perioda (ili sticanjem registracije) i na kraju perioda
- iii. Troškovi poreza
Komponente troškova poreza moraju biti odvojeno objelodanjeni. To jeste, ukupan iznos uključen u utvrđivanje neto dobitka ili gubitka za izvještajni period po osnovu tekućeg i/ili odloženog poreza.
- iv. Razno
Moraju biti objelodanjene bilo koje dodatne informacije ili objelodanjivanja koja nijesu prezentirana u bilansu stanja, bilansu uspjeha ili bilansu novčanih

tokova, ali su bitna za razumijevanje bilo kojeg od ovih iskaza i/ili su potrebna da ispune minimum zahtjeva finansijskih informacija.

1.5 Tabela identifikacije igrača

18. Svi podnosioci zahtjeva za licencu moraju da pripreme i podnesu davaocu licence tabelu identifikacije igrača.
19. Tabela identifikacije igrača mora biti dostavljena revizoru, koji mora da usaglasi objedinjene podatke u tabeli identifikacije igrača sa relevantnim podacima u bilansu stanja i bilansu uspjeha u revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima. Međutim, tabela identifikacije igrača ne mora da predstavlja sastavni dio godišnjih finansijskih izvještaja.
20. Tabela identifikacije igrača, kao minimum mora da sadrži sljedeće podatke:
 - a) ime i prezime i datum rođenja igrača,
 - b) datum početka i istek ugovora,
 - c) direktni troškovi pribavljanja registracije igrača, odnosno:
 - naknada za transfer, uključujući naknadu za trening i doprinose solidarnosti, plaćene i/ili plative drugom klubu i /ili trećem licu za nabavku registracije igrača;
 - naknade za agente/ posrednike; i
 - ostale direktne troškove pribavljanja registracije igrača, npr. taksa za naknadu za transfer
 - d) ispravka vrijednosti prenijeta iz prethodnog perioda i na kraju perioda,
 - e) trošak /amortizacija za period,
 - f) troškovi obezvrjeđenja za period,
 - g) otuđenja (nabavna vrijednost i akumulirana ispravka vrijednosti),
 - h) neotpisana vrijednost (knjigovodstvena vrijednost), i
 - i) dobitak (gubitak) od otuđenja registracije igrača.
21. Igrači za koje se zahtijevaju navedeni detalji u tabeli su:
 - a) svi igrači čiju registraciju drži podnosilac zahtjeva za licencu u bilo koje vrijeme u toku perioda i za koje su nastali direktni troškovi pribavljanja igrača (u bilo kom momentu u tekućem periodu ili prethodnim obračunskim periodima), i
 - b) svi igrači u vezi sa kojima su priznati prihodi/dobitak (ili gubitak) u nekom trenutku u periodu izvještavanja).

22. Kod onih klubova podnosilaca zahtjeva za licencu koji moraju da usklađuju knjigovodstvene iznose troškova registracije igrača radi ispunjenja računovodstvenih zahtjeva iz ovog pravilnika, zbirni iznosi iz tabele identifikacije igrača moraju da se slažu / usaglase sa izmijenjenim iznosima u okviru dopunskih finansijskih informacija.

1.6 Računovodstveni zahtjevi u odnosu na troškove pribavljanja registracije igrača

23. Bez obzira što je svaki podnosilac zahtjeva za licencu dužan da pripremi godišnje finansijske izvještaje na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl.list Crne Gore“ br. 69/05, 80/08 i 32/11) kao i pratećih računovodstvenih propisa i podzakonskih akata za privredne subjekte u Crnoj Gori, ovaj Priručnik sadrži specifične računovodstvene zahtjeve u vezi registracije igrača kao nematerijalnih osnovnih sredstava.

Podnosioci zahtjeva za licencu moraju ili prikazati kao rashod ili kapitalizovati troškove registracije igrača. Oba metoda su prihvatljiva, ipak, podnosioci zahtjeva za licencu moraju primjenjivati odgovarajuće računovodstvene politike u odnosu na troškove registracije igrača.

24. Ako podnosilac zahtjeva za licencu ima računovodstvenu politiku da troškove registracije igrača iskaže kao rashod umjesto da ih kapitalizuje, ne postoji uslov za takve subjekte

prema kome moraju primjenjivati minimalne računovodstvene zahtjeve utvrđene u nastavku.

25. Podnosioci zahtjeva za licencu koji moraju primjenjivati ove minimalne računovodstvene zahtjeve su oni subjekti koji kapitalizuju troškove koji se odnose na pribavljanje igrača.
- 26.
- pri kapitalizaciji troškova vezanih za pribavljanje registracije igrača, trošak amortizacije mora da se rasporedi ravnomjerno u toku perioda trajanja ugovora sa igračem,
 - samo direktni troškovi pribavljanja registracije igrača mogu da se kapitalizuju. Za računovodstvene svrhe, iskazana vrijednost pojedinačnog igrača ne može da bude povećana i pored uvjerenja rukovodstva da je tržišna vrijednost veća od knjigovodstvene. Takođe, iako se priznaje da podnosilac zahtjeva za licencu može generisati neku vrijednost od upotrebe i/ili transfera lokalnih igrača, u računovodstvene svrhe vrijednost vlastitih igrača omladinskih ekipa ne može da se uključi u bilans stanja kao nematerijalno ulaganje jer samo nabavna vrijednost kupljenih igrača može biti kapitalizovana.
 - Amortizacija mora da se obračunava od momenta kada je registracija igrača pribavljena. Obračun amortizacije prestaje na dan kada je sredstvo klasifikovano za prodaju ili na dan kada sredstvo nije priznato odnosno kada je registracija prenijeta na drugi klub, u zavisnosti od toga koji je raniji.
 - Kapitalizovane vrijednosti registracije svih igrača moraju da budu pojedinačno preispitane svake godine od strane rukovodstva radi umanjenja vrijednosti. Ako je nadoknativa vrijednost za pojedinačnu registraciju igrača niža od iskazane vrijednosti u bilansu stanja, tada knjigovodstvena vrijednost mora da bude korigovana do iznosa nadoknative vrijednosti, a iznos umanjenja knjižen kao trošak obezvrjeđenja sredstava,
27. Podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je da sačini dopunske informacije (u svrhe dostavljanja davaocu licence) ukoliko računovodstveni zahtjevi iz ovog Priloga nisu ispunjeni objelodanjivanjem i računovodstvenim tretmanom u revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima. Dopunske informacije moraju da uključe korigovani bilans stanja, bilans uspjeha i prateće napomene da bi ispunile gore navedene zahtjeve. U napomeni uz dopunske informacije mora da se prikaže usaglašavanje rezultata poslovanja i finansijskog stanja obuhvaćenih u dopunskim informacijama sa onim prikazanim u revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima. Korigovane finansijske informacije moraju da budu ocijenjene od strane izabranog revizora u skladu sa dogovorenim procedurama.

1.7 Zahtjevi za konsolidovani izvještaj

28. Finansijske informacije svih subjekata koji su uključeni u izvještajni subjekat moraju biti ili kombinovane ili konsolidovane kao da su jedna kompanija (kako je definisano članom 79 FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA).
29. Konsolidovani finansijski izvještaji su finansijski izvještaji grupe u kojoj su sredstva, obaveze, kapital, prihodi, rashodi i tokovi gotovine matičnog društva i njegovih zavisnih društava predstavljeni kao da se radi o jedinstvenom društvu.
30. Kombinovani finansijski izvještaji su oni koji obuhvataju informacije o dva ili više zajednički kontrolisana subjekta bez informacija o subjektu koji ih kontroliše.

1.8 Dopunske informacije

31. Prema članu 81 Pravilnika, ukoliko minimum zahtjeva u pogledu sadržaja načina prikazivanja i računovodstvenog obuhvatanja nije ispunjen u revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima, podnosilac zahtjeva za licencu mora da sastavi dopunske informacije.
32. Sadržaj i prezentacija dopunskih informacija, ukoliko je njihova izrada potrebna, zavisi od obima informacija prikazanih u revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima.

33. Ukoliko godišnji revidirani finansijski izvještaji sadrže dosta relevantnih informacija, tada dopunske informacije mogu da uključe određena obrazloženja ili objelodanjivanja neophodna za bolje razumijevanje godišnjih finansijskih izvještaja i od interesa za korisnika finansijskih izvještaja (npr. davanja licence).
34. Ukoliko revidirani finansijski izvještaji ne sadrže dovoljno informacija, tada će podnosilac zahtjeva za licenciranje u dopunskim informacijama obezbijediti minimum zahtjeva u pogledu sadržaja, načina prikazivanja i računovodstvenog obuhvatanja koji je propisan Pravilnikom i ovim Priručnikom.

1.9 Izvještaj menadžmenta kluba o finansijskom poslovanju

35. Godišnji finansijski izvještaji moraju uključiti finansijski pregled koncipiran od strane menadžmenta podnosioca zahtjeva za licencu. Izvještaj menadžmenta podnosioca zahtjeva za licencu sadrži, opisuje i objašnjava glavne karakteristike rezultata poslovanja i finansijskog stanja podnosioca zahtjeva za licencu i osnovne rizike i neizvjesnosti sa kojima se podnosilac zahtjeva za licencu u svom poslovanju suočava.
36. Finansijski pregled menadžmenta kluba treba da obuhvati značajna poboljšanja nastala u poslovanju kluba u toku izvještajnog perioda (u vezi sa npr. izgradnjom stadiona i poslovnih objekata, poslovnog udruživanja, značajni poslovni ugovori, važni transferi igrača i sl.), kao i buduće, realne perspektive razvoja, uz navođenje pretpostavki na kojima se zasnivaju budući planovi.
37. Finansijski pregled menadžmenta podnosioca zahtjeva za licencu mora da sadrži:
 - a) imena članova Izvršnog odbora i Nadzornih organa podnosioca zahtjeva za licencu, koji su obavljali dužnosti u bilo koje vrijeme u toku izvještajnog perioda,
 - b) iznose učešća direktora ili članova organa u kapitalu kluba.

1.10 Revizija godišnjih finansijskih izvještaja i drugih povezanih finansijskih informacija

38. Prema članu 80 Pravilnika, klub-podnosilac zahtjeva za licencu obavezan je da obezbijedi reviziju godišnjih finansijskih izvještaja i dostavi izvještaj revizora FSCG. Prema istom članu Pravilnika, klub-podnosilac zahtjeva za licencu vrši izbor nezavisnog revizora i zaključuje ugovor sa revizorom o obavljanju revizije godišnjih finansijskih izvještaja.
39. Klub-podnosilac zahtjeva za licencu bira nezavisnog revizora u skladu sa Kodeksom profesionalne etike računovođa, usvojenim od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Revizija godišnjih finansijskih izvještaja kluba-podnosioca zahtjeva za licencu obavlja se u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i važećim zakonodavstvom, uz izdavanje revizorskog izvještaja.
40. Podnosioci zahtjeva za licencu su obavezni da obezbijede izvještaj revizora u vezi revizije godišnjih finansijskih izvještaja, u kojima je iskazano mišljenje revizora o tome da li su priloženi finansijski izvještaji, po svim materijalnim pitanjima, predstavljeni ispravno u skladu sa važećim računovodstvenim propisima i definisanom okviru izvještavanja.
41. Revizor mora vršiti reviziju godišnjih finansijskih izvještaja. Izvještaj revizora mora:
 - a) sadržati izjavu kojom se potvrđuje da je revizija izvršena prema Međunarodnim standardima revizije (MSR), i
 - b) biti dostavljen davaocu licence zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, što čini osnovu za donošenje odluke o izdavanju licence u pogledu finansijskih kriterijuma sadržanih u članovima 80 i 81 FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.
42. Revizor mora ocijeniti dodatne informacije, ukoliko postoje. Izvještaj revizora o činjeničnim nalazima mora:

- a) sadržati izjavu kojom se potvrđuje da je ocjena sprovedena po ugovorenim procedurama u skladu sa Međunarodnim standardima za srodne usluge (ISRS 4400), i
 - b) biti dostavljen davaocu licence zajedno sa dodatnim informacijama, što čini osnovu za donošenje odluke o izdavanju licence.
43. Izraženo mišljenje revizora ima direktnog uticaja na odluke o izdavanju licence. Vrste mišljenja revizora utvrđene međunarodnim revizorskim standardima su:
- a) mišljenje bez rezervi („čisto“ ili „pozitivno“ mišljenje),
 - b) modifikovano mišljenje
 - i. mišljenje sa rezervom,
 - ii. uzdržavajuće mišljenje, ili
 - iii. negativno mišljenje,
 - c) skretanje pažnje na određeno pitanje (koje nema uticaja na mišljenje revizora).
44. Pretpostavka stalnosti poslovanja subjekta predstavlja fundamentalno načelo pri sastavljanju finansijskih izvještaja i od izuzetnog je značaja pri ocjeni finansijskih kriterijuma za svrhe licenciranja klubova.

Odgovornost je rukovodstva kluba-podnosioca zahtjeva za licencu za pripremanje finansijskih izvještaja, koji takođe moraju obuhvatati i načelo stalnosti poslovanja.

Odgovornost je revizora da sagleda i objelodani da li postoje materijalno značajne neizvjesnosti u pogledu sposobnosti kluba-podnosioca zahtjeva za licencu da nastavi sa poslovanjem.

Pitanja u vezi sa stalnošću poslovanja kluba-podnosioca zahtjeva za licencu mogu da dovedu do modifikovanih mišljenja revizije, što direktno utiče na odluku o izdavanju licence.

1.11 Ocjena revizorskog izvještaja o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja od strane davaoca licence i odluka davaoca licence

45. FSCG je odgovoran da ocijeni godišnje finansijske izvještaje kluba-podnosioca zahtjeva za licencu radi formiranja osnove za donošenje odluke o izdavanju licence.

U pogledu godišnjih finansijskih izvještaja, davalac licence mora da izvrši sledeći minimum procedura procjene:

- 1) ocijeni da li je izabrani izveštajni subjekt/subjekti odgovarajući za potrebe licenciranja kluba;
- 2) ocijeni podnijete informacije (godišnji finansijski izvještaji koji takođe mogu da sadrže dopunske informacije) koje predstavljaju osnovu za dobijanje licence;
- 3) pročitaj i razmotri godišnje finansijske izvještaje i izvještaj revizora na to;
- 4) ocijeni posledice bilo koje razlike u izvještaju o reviziji (u poređenju sa normalnom formom izvještaja sa nekvalifikovanim mišljenjem) i/ili nedostatke u odnosu na minimum objelodanjivanja i računovodstvenih zahtjeva u skladu sa stavovima ispod.

Pored narednih stavova odbijanje izdavanja UEFA licence regulisano je i u članu 91 Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.

Nakon što se upoznao sa izvještajem revizora, davalac licence mora isti da ocijeni u skladu sa narednim stavovima:

Ukoliko revizorov izvještaj sadrži nekvalifikovano mišljenje, bez ikakvih izmjena, to predstavlja zadovoljavajuću osnovu za izdavanje UEFA licence.

Ukoliko je u izvještaju revizora izraženo uzdržavajuće ili negativno mišljenje, mora se odbiti izdavanje UEFA licence, izuzev ukoliko naknadno nije izdato drugačije revizorsko mišljenje

(u odnosu na drugi komplet finansijskih izvještaja za istu finansijsku godinu koji ispunjavaju minimum zahtjeva) kao i da je davalac licence zadovoljan naknadno izdatim mišljenjem revizora.

Ukoliko izvještaj revizora sadrži, po pitanju stalnosti poslovanja kluba-podnosioca zahtjeva za licencu, skretanje pažnje na to pitanje ili mišljenje sa rezervom, izdavanje UEFA licence se mora odbiti, izuzev ako naknadno izdato mišljenje revizora ne sadrži skretanje pažnje ili rezervu na pitanje stalnosti poslovanja za istu finansijsku godinu ili pribavljeni dodatni dokumentovani dokazi potvrđuju sposobnost podnosioca zahtjeva za licencu da nastavi sa poslovanjem najkraće do kraja sezone za koju se izdaje licenca, kao i da su od strane davaoca licence ocijenjeni zadovoljavajućim. Dodatni dokumentovani dokazi uključuju, ali se ne ograničavaju, informacije opisane u članu 86 (buduće finansijske informacije) FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA.

Ako izvještaj revizora sadrži modifikacije skretanje pažnje ili mišljenje "sa rezervom", u odnosu na druga pitanja izuzev pitanja stalnosti poslovanja, tada davalac licence mora razmotriti uticaj tih modifikacija na dalji postupak licenciranja klubova. UEFA licenca se može odbiti, ukoliko se ne dostavi dodatna dokumentacija, i ocijeni zadovoljavajućom od strane davaoca licence. Dostavljanje dodatnih dokumentovanih dokaza koje može zatražiti davalac licence, zavisice od razloga za modifikaciju revizorskog mišljenja.

Ako izvještaj revizora upućuje na bilo koju situaciju definisanu u članu 85 stav 2(d) licenca mora biti odbijena.

Ako podnosilac zahtjeva za licencu dostavlja dopunske informacije, davalac licence mora da dodatno ocijeni izvještaj revizora o dogovorenim procedurama u pogledu dopunskih informacija. UEFA licenca se može odbiti ako to uključuje pozivanje na greške i/ili pronađene izuzetke.

DIO 2: KRITERIJUMI IZMIRENIH OBAVEZA

Kriterijumi definisani članovima 82, 83 i 84 Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA se odnose na zabranu „neizmirenih dospelih obaveza“ prema fudbalskim klubovima kao i prema zaposlenima i poreskim organima.

46. Dospjele obaveze će se smatrati neizmirenim ako nisu izmirene u skladu sa dogovorenim rokovima.
47. Dospjele obaveze se neće smatrati neizmirenim u smislu značenja ovog Pravilnika, ukoliko je podnosilac zahtjeva za licencu u stanju dokazati do 31. marta koji prethodi sezoni licenciranja da:
- je izmirio, tj. u potpunosti platio dospjele obaveze,
 - je zaključio pismeni sporazum s povjeriocem za produžetak roka za plaćanje tih neizmirenih dospelih obaveza (napomena: ukoliko povjerilac nije tražio plaćanje dospjelog iznosa, to se ne smatra produženjem roka za plaćanje), ili
 - su pokrenuti sudski sporovi koje nadležne vlasti smatraju osnovanim u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, ili su pokrenuti postupci kod zakonskih nacionalnih ili međunarodnih fudbalskih organa ili relevantnog arbitražnog tribunala u pogledu tih dospelih obaveza. Ukoliko organi licenciranja FSCG smatraju da je podnosilac zahtjeva za licencu pokrenuo takav postupak samo da bi izbjegao važeće rokove propisane u ovom Priručniku i FSCG Pravilniku o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA (kao način stvaranja gore opisane situacije i „kupovanja“ vremena), sporni iznos će se i dalje smatrati neizmirenom dospelom obavezom,
 - je pred nadležnim organom, prema nacionalnom zakonu, nacionalnim ili međunarodnim fudbalskim organima ili relevantnim arbitražnim sudom, osporio potraživanje ili postupak koji je povjerilac protiv njega pokrenuo u pogledu neizmirenih obaveza i u stanju je dokazati organima licenciranja FSCG da postoji osnova za osporavanje potraživanja ili pokrenutog postupka; međutim, ako organi licenciranja FSCG samo razmatraju osnovu za osporavanje potraživanja ili pokrenutog postupka iznos će se i dalje smatrati neizmirenom dospelom obavezom,

- e) može adekvatno da demonstrira organima FSCG za licenciranje (komisijama, Savezu i/ili UEFA Tijelu za finansijsku kontrolu klubova) da je preduzeo sve razumne mjere da identifikuje i isplati povjerioca kluba (klubova) u pogledu naknada za trening i doprinosa solidarnosti (kako je definisano u FIFA-inom Pravilniku o statusu i tranferu igrača).

2.1 Izmirene obaveze prema drugim fudbalskim klubovima

48. U pogledu dospjelih obaveza prema drugim klubovima, nezavisni revizor (kako je gore definisano i Pravilnikom) će sprovesti procedure ocjenjivanja.

Davalac licence je dužan pregledati revizorov izvještaj i naročito, verifikovati da li uzorak koji je izabrao revizor zadovoljava, te može provesti dodatno ocjenjivanje koje smatra potrebnim, tj. proširiti uzorak i/ili zahtijevati dodatni dokumentovani dokaz od podnosioca zahtjeva za licencu.

49. Nezavisni revizor, vrši sledeće korake:

- a) usaglašavanje ukupnog iznosa u tabeli transfera sa iznosom „Obaveza plaćanja koje se odnose na transfere igrača“ u godišnjim finansijskim izvještajima na dan 31. decembra,
- b) provjera matematičke tačnosti u tabeli transfera,
- c) izbor svih ili uzorka transfera/pozajmica igrača, upoređivanje odgovarajućih sporazuma-dogovora s informacijama sadržanim u tabeli transfera i testiranje izabranih transfera/pozajmica,
- d) izbor svih ili uzorka isplata po transferima, upoređivanje odgovarajućih sporazuma-dogovora sa informacijama sadržanim u tabeli transfera i testiranje izabranih isplata.
- e) ukoliko, na osnovu tabele transfera postoji neizmiren iznos na dan 31. marta, koji se odnosi na aktivnosti po osnovu transfera koje su realizovane prije prethodnog 31. decembra, ispitati da li je najkasnije do 31. marta:
 - i. postignut dogovor za odloženo plaćanje u skladu sa tačkom 47 b ovog Dijela 2 Priručnika, ili
 - ii. pokrenut spor u skladu sa tačkom 47 c ili osporena obaveza u skladu sa tačkom 47 d Dijela 2 ovog Priručnika, ili
 - iii. preduzete sve neophodne mjere u skladu sa tačkom 47 e Dijela 2 ovog Priručnika
- f) pregled svih ili uzoraka bankarskih izvještaja (izvoda) kao dokaza o isplatama,
- g) ukoliko je to slučaj: pribavljanje i ispitivanje dokumenata, uključujući sporazume-dogovore sa relevantnim fudbalskim klubom(vima) i/ili korespondenciju s nadležnim tijelom kao podrška gornjim stavovima e(i) i e(ii).

2.2 Izmirene obaveze prema zaposlenima u klubu

50. U pogledu dospjelih obaveza prema zaposlenima nezavisni revizor (kako je gore definisano i Pravilnikom) će sprovesti procedure ocjenjivanja.

Davalac licence je dužan pregledati revizorov izvještaj i naročito, verifikovati da li uzorak koji je izabrao revizor zadovoljava, te može provesti dodatno ocjenjivanje koje smatra potrebnim, tj. proširiti uzorak i/ili zahtijevati dodatne dokumentovane dokaze od podnosioca zahtjeva za licencu.

51. Nezavisni revizor vrši sledeće korake:

- a) pribavljanje tabele zaposlenih koji je pripremila uprava,
- b) usaglašavanje ukupnih obaveza plaćanja u listi zaposlenog sa iznosom „Obaveza prema zaposlenima“ u godišnjim finansijskim izvještajima na dan 31. decembra,
- c) pribavljanje i pregled svih ili nasumično izabranog uzorka pisama s potvrdom od zaposlenog i upoređivanje tih informacija sa onima koje se nalaze u listi zaposlenog,
- d) ukoliko postoji dospjeli iznos na dan 31. marta, koji se odnosi na obaveze prema zaposlenima u klubu i nadležnim organima za poreze i doprinose koje su nastale prije prethodnog 31. decembra, ispitati da li je najkasnije do 31. marta:

- i) postignut dogovor za odloženo plaćanje u skladu sa tačkom 47 b Dijela 2 ovog Priručnika, ili
 - ii) pokrenut spor u skladu sa tačkom 47 c i d Dijela 2 ovog Priručnika,
- e) pregled svih ili uzoraka bankarskih izvještaja (izvoda) kao dokaza o isplatama,
- f) ukoliko je primjenljivo, ispitivanje dokumenata, uključujući sporazume - dogovore s relevantnim zaposlenim(ima) i/ili korespondenciju s nadležnim tijelom kao podrška gornjim izjavama d(i) i d(ii).
52. U pogledu dospjelih obaveza prema nadležnim organima za poreze i doprinose, nezavisni revizor (kako je gore definisano i Pravilnikom) će sprovesti procedure ocjenjivanja. Davalac licence je dužan pregledati revizorov izvještaj i naročito, verifikovati da li uzorak koji je izabrao revizor zadovoljava, te može provesti dodatno ocjenjivanje koje smatra potrebnim, tj. proširiti uzorak i/ili zahtijevati dodatne dokumentovane dokaze od podnosioca zahtjeva za licencu.
53. Nezavisni revizor vrši sledeće korake:
- a) pribavljanje tabele poreza i doprinosa koju je pripremila uprava,
 - b) usaglašavanje ukupnih obaveza plaćanja u tabeli poreza i doprinosa sa iznosom „Obaveza prema socijalnim/ poreskim organima“ u godišnjim finansijskim izvještajima na dan 31. decembra,
 - c) pribavljanje odgovarajuće prateće dokumentacije,
 - d) ukoliko postoji dospjeli iznos na dan 31. marta, koji se odnosi na obaveze prema socijalnim/ poreskim organima koje su rezultat ugovornih ili zakonskih obaveza u vezi sa zaposlenima, a koje su nastale prije prethodnog 31. decembra, ispitati da li je najkasnije do 31. marta:
 - i) postignut dogovor u skladu sa tačkom 47 b Dijela 2 ovog Priručnika, ili
 - ii) pokrenut spor u skladu sa tačkom 47 c i d Dijela 2 ovog Priručnika,
 - e) pregled svih ili uzoraka bankarskih izvještaja (izvoda) kao dokaza o isplatama,
 - f) ukoliko je primjenljivo, ispitivanje dokumenata, uključujući sporazume - dogovore s relevantnim zaposlenim(ima) i/ili korespondenciju s nadležnim tijelom kao podrška gornjim izjavama d(i) i d(ii).

2.4 Odluka davaoca licence

54. FSCG mora odbiti izdavanje UEFA licence ako:

- a) bilo koji od tri uslova definisani članom 91 Pravilnika nijesu ispunjeni, i
- b) podnosilac zahtjeva za licencu ima dospjelih obaveza (kako je definisano u članovima 82-84 ovog Pravilnika i Dijelu 2 ovog Priručnika)

DIO 3: KRITERIJUM PODNOŠENJA PISANE IZJAVE

55. Klub-podnosilac zahtjeva za licencu podnošenjem pisane izjave uprave kluba obezbjeđuje davaocu licence ažurirane informacije o tome da li postoje ili ne bilo kakvi događaji ili uslovi od izuzetnog ekonomskog značaja koji su nastali nakon datuma bilansa stanja posljednjih revidiranih godišnjih finansijskih izvještaja, radi donošenja odluke davaoca licence na osnovu najnovijih informacija.
56. Primjeri događaja ili uslova koji se, pojedinačno ili zajedno, mogu smatrati kao izuzetno ekonomski značajni za saopštavanje davaocu licence od strane kluba-podnosioca zahtjeva za licencu su:
- a) krediti sa fiksnim rokom dospijeća čija se obaveza plaćanja približava bez postojanja realnih izgleda da će biti produženi ili otplaćeni,
 - b) indicije o povlačenju finansijske podrške od strane finansijera ili drugih povjerilaca,
 - c) značajni operativni gubici nastali nakon datuma poslednjih dostavljenih finansijskih izvještaja,
 - d) nemogućnost izmirenja obaveza prema povjericima na datum dospijeća,
 - e) nemogućnost ispunjavanja uslova iz ugovora o kreditu prema finansijerima,

- f) otkrivanje i potvrda materijalnih prevara ili grešaka koje ukazuju na netačnost finansijskih izvještaja,
- g) navođenje sudskih sporova koji se vode protiv podnosioca zahtjeva za licenciranje sa ishodom koji vjerovatno neće biti zadovoljavajući,
- h) preuzimanje izvjesnih odgovornosti podnosioca zahtjeva za licencu od strane lica pod eksternim imenovanjem, u vezi sa zakonskim ili stečajnim postupcima,
- i) značajne izmjene u najvišem rukovodstvu,
- j) namjera rukovodstva da likvidira subjekat, obustavi poslovanje ili traži zaštitu od povjerilaca shodno zakonskoj regulativi, za koje nema realnu alternativu.

57. U odnosu na pisanu izjavu uprave, davalac licence mora pročitati i razmotriti uticaj bilo koje značajne promjene koja se desila u odnosu na kriterijume licenciranja.

58. Davalac licence takođe mora pročitati i razmotriti informacije u vezi sa bilo kojim događajem ili okolnosti velikog ekonomskog značaja, u kombinaciji sa finansijskim izvještajima, budućim finansijskim informacijama i svakim dodatnim dokumentovanim dokazom koje podnosioc zahtjeva za licencu podnosi.

Davalac licence mora da procijeni sposobnost kluba da nastavi sa poslovanjem po načelu stalnosti najmanje do kraja sezone za koju se vrši licenciranje.

59. Ako podnosioc zahtjeva za licencu (ili registrovani član UEFA koji ima ugovorni odnos sa podnosiocem zahtjeva za licencu u smislu člana 20) ili bilo koja roditeljska kompanija podnosioca zahtjeva za licencu uključena u izvještajni subjekat traži/je tražio ili je primio/još uvijek prima zaštitu od svojih povjerilaca u skladu sa zakonima i propisima (uključujući dobrovoljne ili prinudne administrativne procedure) u roku od 12 mjeseci prije sezone za koju se podnosi zahtjev za licencu. Licenca se mora odbiti.

Radi izbjegavanja sumnje licenca takođe mora biti odbijena čak iako razmatrani subjekat ne prima više zaštitu od svojih povjerilaca u trenutku donošenja odluke o izdavanju licence.

Izdavanje UEFA licence **mora da se odbije:**

- a) ako bilo koji od tri uslova definisani članom 91 Pravilnika nijesu ispunjeni, i
- b) ukoliko na osnovu finansijskih informacija, davalac licence ocijeni da, klub-podnosioc zahtjeva za licencu neće biti u mogućnosti da nastavi sa poslovanjem po načelu stalnosti najmanje do kraja sezone za koju se vrši licenciranje.

DIO 4: BUDUĆE FINANSIJSKE INFORMACIJE

60. U pogledu budućih finansijskih informacija davalac licence je dužan ocijeniti da li je prekršen neki od pokazatelja definisanih u članu 86 FSCG Pravilnika o licenciranju klubova za takmičenja u organizaciji UEFA. Ukoliko je prekršen bilo koji od pokazatelja, nezavisni revizor (kako je definisano gore i Pravilnikom) je dužan opsežnije ocijeniti buduće finansijske informacije, kako je definisano tačkom 62 ispod.

61. Procedure ocjenjivanja koje treba sprovesti nezavisni revizor, kao minimum moraju uključivati:

- a) provjeriti matematičku tačnost budućih finansijskih informacija,
- b) kroz razgovor s upravom i pregled budućih finansijskih informacija, odrediti da li su buduće finansijske informacije pripremljene uz korišćenje prikazanih pretpostavki i rizika,
- c) provjeriti da li su početna salda u budućim finansijskim informacijama konzistentna sa bilansom stanja prikazanim u neposredno predhodećim revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima, i
- d) provjeriti da li je izvršni organ podnosioca zahtjeva za licencu odobrio buduće finansijske informacije.
- e) Ukoliko je primjenljivo: pregledati odgovarajuću prateću dokumentaciju, uključujući na primjer sporazume sa sponzorima, bankarska sredstva, povećanje akcijskog kapitala, bankarske garancije i zapisnike odbora direktora.

Izveštaj revizora o činjeničnom stanju mora:

- a) uključiti izjavu kojom potvrđuje da je procjena sprovedena putem ugovorenih procedura u skladu sa Međunarodnim standardima povezanih usluga (ISRS) 4400, i
 - b) biti podnesen davaocu licence zajedno sa relevantnom dokumentacijom da bi se formirala osnova za odluku o licenci.
62. Davalac licence mora procijeniti likvidnost podnosioca zahtjeva za licencu (npr. novčana sredstva koja će preostati ako se uzmu u obzir finansijske obaveze) i sposobnost kluba da nastavi s poslovanjem najmanje do kraja sezone za koju se traži licenca.
63. Davalac licence je dužan ocijeniti izvještaj revizora o ispitivanju budućih finansijskih informacija.
64. Izdavanje licence **mora se odbiti**:
- a) ako bilo koji od tri uslova definisani članom 91 Pravilnika nijesu ispunjeni, i
 - b) ukoliko na osnovu finansijskih informacija, davalac licence ocijeni da, klub-podnosilac zahtjeva za licencu neće biti u mogućnosti da nastavi sa poslovanjem po načelu stalnosti najmanje do kraja sezone za koju se vrši licenciranje.

DIO 5: ZAVRŠNE ODREDBE

65. Ovaj Priručnik je odobren od strane Izvršnog odbora FSCG na sjednici održanoj dana 24.12.2012.godine.
66. Ovim Priručnikom se zamjenjuje Priručnik za primjenu finansijskih kriterijuma i zahtjeva za uravnoteženost prihoda i rashoda za klupska takmičenja u organizaciji UEFA koji je važio za sezonu 2012/13.
67. Promjene ovog Priručnika moraju se odobriti od strane Izvršnog odbora FSCG, i objaviti u Službenom glasniku "CG Fudbal" prije njihovog stupanja na snagu.
Ovaj Priručnik se ne može mijenjati tokom sezone za koju se vrši licenciranje, osim ako propisno ne odobri UEFA.
70. Ovaj Priručnik stupa na snagu danom usvajanja od strane Izvršnog odbora FSCG, tj. od ciklusa licenciranja za sezonu UEFA klupskih takmičenja 2016/2017.

Br: 3390/9
Podgorica, 17.12.2015. godine

Predsjednik
Fudbalskog saveza Crne Gore,

Dejan Savićević